

Irisgarritasun plana

2. Liburukia: **BIDE PUBLIKOA**

AZPEITIKO IRISGARRITASUN PLANA

PLANARAN AURKIBIDE OROKORRA

1.- ALDERDI OROKORRAK ETA ARAUDIA.....	1. LIBURUKIA
2.- BIDE PUBLIKOETARAKO EKIMEN PLANA.....	2. LIBURUKIA
KALE-TARTEEN TXOSTENAK (1etik 139ra).....	IA.ERANSKINA
KALE-TARTEEN TXOSTENAK (140tik 501era).....	IB.ERANSKINA
ZONALDE LIBREEN TXOSTENAK.....	II.ERANSKINA
3.- UDAL ERAIKINETARAKO EKIMEN PLANA.....	3. LIBURUKIA
4.- GARRAIORAKO EKIMEN PLANA.....	4. LIBURUKIA
5.- KOMUNIKAZIO ETA SEINALETIKA IRISGARRIA....	5. LIBURUKIA
6.- IRISGARRITASUN PLANAREN SITESIA.....	6. LIBURUKIA

2.- BIDE PUBLIKOETARAKO EKIMEN PLANA

LIBURUKIAREN AURKIBIDEA

1.- AURKEZPENA.....	3
2.- LIBURUKIAREN ERABILERARAKO JARRAIBIDEAK.....	6
3.- AZTERKETA EREMUA.....	8
4.- EGUNGO EGOERAREN ANALISIA.....	17
5.- HIRI-ALTZARI TIPOLOGIAK.....	36
6.- LEHENTASUN IRIZPIDEAK.....	48
7.- JARDUKETA PROPOSAMENAK.....	52
8.- ETAPA PLANA.....	59
8.1.- Lehentasunak.....	60
8.2.- Ondorengo faseak.....	63
9.- GUTXI GORABEHERAKO AURREKONTUA.....	68
9.1.- Aurrekontua etapaka	70
9.2.- Aurrekontu orokorra.....	71

DOKUMENTAZIO GRAFIKOA

ERANSKINAK: Kale-tarteen eta zonalde libreen txostenak
(koadernaketak aparte)

1.- AURKEZPENA

Espazio publikoa hiri osatzen duen udalerriko edozein eremu da. Kaleak, plazak, parkeak eta lorategiak dira. Gure kulturen, giza harremanak gertatzen diren espazioa da tradizionala. Historian zehar espazio publikoaren erabilerak aldaketak jasan ditu. Kaleak ibilgailu kopuru handi batez okupatuak izan dira oinezkoen espazioa hartuz. Horrek espazio publikoaren eleaniztasuna sortu du askotan. Horregatik beharrezkoa da oinezkoen eta ibilgailuen arteko oreka sortzea, lehena bultzatuz eta bigarrenaren antzekatzea ordezko neurriak aurkituz.

Helburua da oinezkoa eroso eta segurtasunez mugitu ahal izango den hiri batera itzultzea, espazio publikoaz gozatu ahal izateko eta harro egoteko.

“Bide Publikoetarako Ekimen Plana” egiteko, honako lan sistematika erabili da: lehenik, oztipoak sortzen duten egoerak identifikatu eta diagnostikatu, jarraian, irisgarritasun irizpideak aplikatuz, proposatu, deskribatu eta ekonomikoki kuantifikatu beharrezkoak diren jarduketak oztipoak kentzeko eta egokitzeko.

Ekimen Plan honek bi momentu nagusi edo lan bereziak ditu, lehenik, irisgarritasun egoerari buruzko jarduketa gunean ezarritako bideen azterketa zehatza egitea; ondoren, Ekimen Plana lantzea bideratuko duten lehentasun ibilbideak aukeratzea.

Honako liburukiaren edukia bigarren lan horren emaitzetan oinarritzen da, hau da, ibilbideen proposamena, oztipoen eta aurkitutako gabezien diagnosiarekin, beharrezkoak diren jarduketekin batera jarraitu beharreko irizpideekin eta horien balorazio ekonomikoarekin lagunduta. Honako Plana osatzen duen dokumentazioa ondorengo hau da:

- **Erabilerarako jarraibideak**

Honako liburukiaren erabilera azaltzen du. Bide Publikoaren Planean jasotako jarduketei buruzko Informazio zehatza nola kontsultatu deskribatzen du.

- **Jarduketa eremua**

Aztertu beharreko hiri guneak mugatzea eta arrazoi topografikoengatik onartzen ez diren guneak zehaztea, industria guneak direlako edo aldaketa urbanistikoak jasan ditzaketelako.

- **Bide Publikoetako egungo egoeraren analisisia.**

Aztertutako bide eta espazio publikoaren irisgarritasunaren egungo egoeraren ezaugarri nagusiak deskribatzen dira, arazo larrienak eta hauen izaera deskribatuz. Bide publikoaren eta aztertutako elementuen irisgarritasun baldintzak aztertzen dira.

- **Lehentasun irizpideak**

Irizpide hauek ibilbideen proposamena zehazteko erabiltzen dira eta lehentasunen ordena inplikaturako udal zerbitzuen arabera, hiritarren interesak eta egungo egoera kontuan hartuz.

- **Esku-hartze proposamenak**

Irisgarritasun Planean aztertutako ibilbide eta guneen deskribapena. Proposatutako egokitzapenak gauzatzeko beharrezkoak diren obra-lanen balioespen ekonomikoa. Aurrekontuen laburpena.

- **Etapia plana**

Planaren gauzatzearen etapen zehaztapena, bide publikoen obra-lanen eta aurreikusitako baliabide ekonomikoen udal irizpideen arabera. Etapa bakoitzaren deskribapena eta bertan dauden kaleen zerrenda.

- **Gutxi gorabeherako aurrekontua**

Proposatutako obrak gauzatzeko beharrezkoak diren lanen balioespen ekonomikoa. Faseka egituraturako bide publikoetarako aurrekontuen laburpena.

- **Eranskinak: Kale eta zonalde librearen txostenak**

Aztertutako kale-tarte eta zonalde libre guztien txostenak, tarteka antolatuak. Txosten hauek diagnosia, egokitzapenaren proposamena, proposatutako jarduketak eta horien aurrekontua dute.

2010. urte hasieran, Gobernu Zentraleko Etxebizitza Ministerioak, VIV/561/2010 Aginduaren bitartez, urbanizatutako espazio publiko guztiak bete behar dituzten irisgarritasun gutxieneko baldintzak ezartzen ditu. Indarrean dagoen arau berri honen aurrean, Ministerio Aginduaren gutxieneko irizpideak ezartzea erabaki dugu. Hori dela eta, azterketa guztia egin behar dugu Ministerioaren gutxienekoen araudia kontuan hartuta, eta alde batera utzi behar dugu 68/2000 Dekretuari dagokion autonomia-erkidegoa.

Beraz, Irisgarritasun Plan honetan espazio publikoa analizatzeko estrategia bi araudiak eta euren aginduak kontuan izan dira, bien artean kontraesanak detektatu diren momentuan irisgarritasunari buruz bermatzaileena aukeratuz.

2.- LIBURUKIAREN ERABILERARAKO JARRAIBIDEAK

Aipatu dugu liburuki hau osatzen duen edukia. Plan hau garatzen duen eremuaren deskribapena eta hiri egituraren analisia egin ondoren, udalerrian antzemandako Bide Publikoetarako irisgarritasun gabezia nagusiei buruzko irizpena ematen da.

Behin azalduak, detektatutako oztopoak konpontzeko behar diren jarduketan lehentasun irizpideak deskribatzen dira eta Etapa Plan bat diseinatu eta baloratu egiten da, horretatik, aldi berean, Bide Publikoetako Ekimenen Planeko aurrekontuak eratortzen dira.

Horrek guztiak udalerriko bide publikoa egokitzeko irisgarritasun irispideetara beharrezkoak diren esku-hartzeen ikuspegi orokor bat ematen dugu. Planaren eguneroko erabilerarako, ordea, interesgarriagoa da proposatutako hiri bilbearen toki zehatzentzako esku-hartze zehatzak ezagutzea (ezin dugu ahaztu Udal Irisgarritasun Plana lantzearen helburu nagusienetako bat bulego teknikoko eguneroko erreminta baliagarri gisa erabiltzea dela).

Horretarako txostenak tartez tarte (eta zonalde libre bakoitzarentzat) gehitu dira liburuki honen Eranskinean.

Bilaketarako prozedura:

Irisgarritasun Plan honen Bide Publikorako Ekintza Plana egiterakoan, bide publikoa kale-tarte eta zonalde libreetan banatu da. Zonalde libreak hiri-bilbearen barruko harreman-, aisialdi- edo egonaldi-erabileretarako bide publikoko espazioak dira (plazak, parkeak, lorategiak, jolasguneak...). Kale-tarteak kale gurutzeen artean trazatutako kale-segmentuak dira.

Udalerriko hiri-egitura zatitu den ibilbide bakoitza zenbatu egin da, Planean erraz kokatzeko. Hala, ibilbide jakin bat bilatzeko, liburuki honetan sartzen den **ibilbideen Gida plano**a kontsultatu beharko da, han aurkitu proposatutako esku-hartzeak ezagutu nahi ditugun ibilbidea, eta ibilbide horrek esleituta duen zenbakia ikusi.

Zenbaki horrekin, Liburuki honetan dagokion Eranskinetara joko dugu, non kale-tarte eta zonalde libre guztien txostenak aurkitzen diren, korrelatiboki ordenatuak zenbakien arabera.

Kale-tarteen txostenak hasieran daude, eta zonalde libreenak, berriz, eranskinaren amaieran, betiere dagokien zenbakiaren arabera ordenatuta.

Txostenen egitura:

Txosten bakoitzaren izenburuan, aipatzen ari garen ibilbidea zehazten da, bai zenbakiari dagokionez, baita izenari dagokionez ere. Aldi berean, ibilbide bakoitzerako jasotzen diren esku-hartzeak sartu diren etapa erakusten da. Etapak Ekimen Planean ezarritako lehentasunen ondorioz ezartzen dira. Horrela, 1. etapak lehentasun handiena islatzen du (esku-hartzeak planaren indarraldiko lehen urtetik hasiko dira), eta horrela hurrenez hurren 2., 3. eta 4. etapekin. 5. etapan, Ekimen Planean lehenetsi ez diren esku-hartzeak jasotzen dira; beraz, Irisgarritasun Planaren ondorengo eguneratzeetan egingo dira.

Izenburuaren ondoren, bai kale-tarteak bai zonalde libreak dituzten ezaugarri nagusien deskribapen labur bat egiten da. Ibilbide bakoitzaren ezaugarri nagusien deskribapen labur bat aurkezten da. Deskribapenak argazki esanguratsu bat eta kokapen-plano txiki bat ditu.

Behin ibilbidea deskribatu, txostenek bakoitzaren egokitzapenerako esku-hartzeak azaltzen dituzte. Esku-hartzeak deskribatzen dira, neurketa azaltzen da, eta gauzatze materialaren gutxi gorabeherako aurrekontua jasotzen da bakoitzarentzat, horien guztien batuketaren emaitzak egokitzapenen aurrekontu totala emango digu.

Plano-laburpena ere aurkezten da, ibilbide bakoitzarentzat proposatzen diren jarduketa zehatzen sinbologiarekin.

3.- AZTERTZE EREMUA

Udaleko teknikariek ezarritako jakinarazpenetan ezarri zen jarduera-eremuaren arabera, analisiak udalerriko hirigunearen barruan interesgarritzat jo diren kale eta eremu libre guztiak hartzen ditu barne. Beraz, eta adostu zen bezala, azterketatik kanpo geratu dira hiriguneak kohesioa galtzen duen eta nagusiki landatarrak izatera pasatzen diren eremuak, edo argi eta garbi definitutako oinezkoentzako ibilbideen bidez erdigunearekin zuzenean lotuta ez dauden auzoak.

Ondoren, bide publikoko irisgarritasunarekin zerikusia duten alderdi nagusiak aurkezten ditugu, Plana lantzeko aztergaiak izan direnak:

Oinezkoentzako ibilbideak

Udalerria irisgarria bilakatzea da helburu, espaloia zabaltzea proposatuz, pertsona bat oinez eta beste bat gurpildun aurkian gurutzatu ahal izateko, edo espaloietan non oinezkoek era seguruan ezin duen ibili, plataforma bakarra sortuz; halaber, oinezkoentzako ibiak eraikiz galtzada mailan, hiri-altzari, seinaleztapen eta merkataritzarako elementuen berrantolaketa, betiere horiek guztiak galtzadaren aldeko muturrean jartzea saiatuz. Halaber, irisgarriak ez diren elementuak kentzea proposatzen da, beharrezkoa den kasuetan, diseinu egokia duten beste batzuez ordezkatzuz.

Kaleetako luzerako maldak ibilbide baten irisgarritasunean duen eragina kontuan izanik, ezinbestekoa da hiria osatzen duten kaleen maldak ezagutzea. Horretarako, aldapen eskalaren arabera kode bat sortzen da, eta horren baremazioa araudiak ezartzen dituen irizpideen graduazioarekin lotuta dago zuzenean. Horrela, bide-tarteak klasifikatzeko momentuan hiru maila sortzen dira:

- %6 eta %8 tarteko maldak.
- %8 eta %12 tarteko maldak.
- %12tik gorako maldak.

Irisgarritzat hartzen dira %6tik beherako malda duten kaleak. %6 eta %8 malda duten kale-tarteak, araudiaren arabera irisgarriak izan gabe, pertsona gehienentzat ibilgarriak dira. %8tik gorako malda duten kale-tarteak ez dira irisgarriak, edo gutxienez, oso deserosoak desgaitasunen bat duten pertsona gehientzat.

Nahiz eta %8 eta %12 tarteko malda duten kaleak ibilgarriak izan tarte motzetan, tartek luzeak direnean mugikortasun arazoak sor daitezke pertsonentzat, horregatik bereiztea gomendatzen da %8tik beherako malda duten kale-tarteekiko.

Hiri luzerako malden sailkapenari esker, bizkor eta eraginkortasunez, irisgarriak ez diren kaleak identifikatzea ahalbidetzen digu, beraien malda handiagatik, eta aldi berean, hiri-eremuen arteko lotura irisgarria lortzeko ezar daitezkeen ibilbide aldizkakoak ere.

Bide sareak, etorbide, kale eta plazez osatuak, bi alderdi ditu; alde batetik, komunikazio eta garraio fluxuak bideratzea, eta aldi berean, interakzio soziala eta egoteko eremuak izatea eta indartzea. Bide hierarkia soilik jasaten den trafikoaren arabera egiten da, ondorengo motak bereiziz:

- Oinezkoentzako soilik diren bideak
- Partekatutako trafikoa duten bideak (oinezkoen erabilera lehenetsiz)
- Bereizitako trafikoa duten bideak, errail bat edo gehiago (espaloia eta galtzada bi maila ezberdinetan)

Oinezkoentzako soilik diren bideetan, oinez mugitzea da onartutako era bakarra, ibilgailu zehatz batzuen sarrera mugatua izan ezik, eta behar bezala antolatua, hala nola, larrialdietarako edo karga eta deskargarako. Espazio guztia oinezkoentzat da.

Partekatutako trafikoko bideak batera izateko bideak dira, plataforma bakarreko sekzioa dute eta oinezkoen lehentasunezko erabilera, oinezkoak eremu osoan mugitzea errazten duena, bide-sarearen etenek sortzen dituzten arazoak saihestuz, maila desberdineko sekzio konbentzional batekin, eta, aldi berean, espazio desberdinak sortu eta birbanatzeko aukera ematen duena, beste fluxu batzuekiko marruskadurak txikiagotuz, biak banatuz hiri-altzari zerrenda etenez edo antzekoen bidez.

Trafiko bide bereizidunak, espaloi eta galtzadadunak, trafikoaren erabateko bereizketa onartzen dute maila ezberdinetan eta zerrenda ezberdinetatik. Bi-bien interakzioa bidegurutzetan gertatzen da eta oinezkoentzako pasabideetan, diseinuan arreta berezi bat eskatzen dutelarik, irisgarritasuna ahalbidetzeko eta oinezkoen segurtasuna nabarmentzeko.

Bideen tipologia aukeratzeko momentuan zabalera da irizpide nagusia. Bidearen sekzioaren arabera oinezkoen zein ibilgailuen trafikoko modu ezberdinak onartzeko gai izango da, baita hiri-altzari mota ezberdinak ere, aparkalekuak egotea edo ez egotea, eta abar.

Oinezkoen trafikoa eta ibilgailu-zirkulazioa bereizten diren bideetan espaloiak dira oinezkoentzako pasabideak. Oinezkoentzako zerrenda libre da espaloiko pasabiderako zatia, barruko partean kokatua fatxadarekin kontaktuan. Hiri-altzari guztiak edo oztokatzen duten edozein elementuak espaloiko kanpoaldeko zerrendan kokatu behar dira, pasabiderako zerrenda libre uzteko.

Trafiko bereizia duten kale guztietako espaloiak aztertzen dira, ezarritako zabalera librearen betetzearen frogaketa gisa. Dauden espaloietan mota ezberdinak identifikatu dira eta horien kontserbazio eta mantentze egoera, horrela klasifikatuz:

- 2,00m-tik gorako zabalera duten espaloiak (araudiak ezarritakoa betetzen dute).
- 2,00m-tik beherako zabalera duten espaloiak (araudiak ezarritakoa ez dute betetzen)
- Plano batean eraikitako plataforma bakarra
- Espaloirik ez izatea.
- Urbanizatu gabeko kaleak.

Bide publikoan egoera zehatzak detektatu dira, horien ezaugarriengatik, oinezkoentzako edo kotxe batentzako nolabaiteko arriskua edo istripuak sor ditzakete, eta berehalako jarduketara behar dute.

Esku-hartzeak hierarkizatze eta zehatzago aztertze, lehentasun handiko eremuak ezarri dira. Horretarako, honako hauek hartu dira kontuan:

- Oinezkoen fluxu handieneko ibilbideak eta interes bereziko espazioak zeharkatzen dituztenak.
- Alde zaharrak.
- Eraikin publikoak kokatuta dauden eremuak.
- Merkataritza-intentsitate handieneko eremuak.
- Aisialdiko eta denbora libreko jardueren intentsitate handieneko eremuak
- Urbanizazioan biztanle-dentsitate eta antzinatasun handia duten auzoak.
- Adinekoentzako eta mugitzeko zailtasunak dituzten pertsonentzako gizarte-zerbitzuetako zentroak dauden eremuak.

Oinezkoentzako ibiak

Trafiko berezia duten kaleetan oinezkoentzako ibiak dira espaloi maila eta galtzada maila kontaktuan jartzen diren puntuak. Horiek ezinbestekoak dira mugikortasun zailtasunak edo/eta sentsozialak dituzten pertsonak egoki ibili ahal izateko.

Kaleetan ahal den gurutze-bide guztietan jarri behar dira. Oso luzeak diren kaleetan ibi tartekatuak jarriko dira. Diseinu irizpideak oso zorrotzak dira (ikusi araudia) eta horren betetzean datza erabilera eta detekzio egokia.

Aztertzen dira trafiko berezia duten kale guztien espaloiak eta oinezkoentzako ibiak dauden bidegurutze guztietan begiratzen da. Horrela, ondorengo kasuak aztertzen dira:

- Oinezkoen ibi egokia
- Oinezkoen ibirik ez izatea: beheragune gabeko bidegurutzea.
- Oinezkoen ibi desegokia: erabilera egokia eta detekzioa bermatzen duten diseinu irizpide guztiak betetzen ez duen oinezkoen ibia.

Zonalde Libreak eta Espazio Publikoak

Hiri bilbean dauden espazio libre eta zonalde libreak aztertu dira ere. Esan nahi dugu bide publikoaren konfigurazioa osatzen duten hiri espazioak baina kaleak ez direnak. Besteak beste parkeak, plazak, lorategiak, eta antzekoak.

Nahiz eta hauen azterketa gainontzeko bide publikoen antzekoa izan, espazio hauek berariazko ezaugarri bat dute aipamen berezi hau justifikatzen duena: ibilbideen parte dira, eta berez, erreferentziazko elementuak dira horien konfigurazioan, baina, aldi berea, barne ibilbide propiodun espazioak dira eta pertsonak erabiltzen dituzte aisiarako, denbora pasarako eta antzeko ekintzetarako.

Zonalde librean azterketa egin da, hau da, parke, lorategi eta espazio publiko nagusienak. Behin aztertu eta diagnosia eginda, egokitzen soluzioak proposatzen dira, era honetan:

- Irisgarritasuna bermatzea aztertutako guneko ibilbide nagusietan, hauek dira puntu garrantzitsuetara eramaten dituzten ibilbideen kasua, hala nola, bankuetara, iturrietara, itzalguneetara, eta abar.

- Erabilera kolektiboa duten elementuak irisgarriak izan daitezen bermatzea, bankuak, iturriak edo paperontziak bezala, kasuan kasuko proposatuz horien egokitzapena, irisgarria denarengatik beste batez ordezkatzeari, edo erabilera bera betetzen duen elementu baten instalazio paraleloa, eta biztanleria osoarentzat irisgarria dena.

Aztertutako Kaleak eta Zonalde Libreak

Analisia egiteko hiriguneko interes puntuak identifikatu dira, eta puntu horiek lotzen dituzten ibilbide ezberdinak kokatu. Ondoren, hirigunea zonalde ezberdinetan banatu da, identifikatutako puntuak, hiriguneko kaleen trazadura eta kaleen arteko bidegurutzeak erreferentziatzat hartuz.

Kaleak tartetan banatu dira. Tarte bakoitza grafikoki identifikatzen da kartografian, zein kaletakoa den eta muturretan zein kalerekin gurutzatzen den zehaztuz.

Tarte bat, hurrengoa hasita, kalea tipologiaz aldatzen den puntuetan amai daiteke (espaloiak desagertu egiten dira, oinezkoentzako bihurtzen da, urbanizatuta egoteari uzten dio, etab.), baina, oro har, tarte bat bidegurutze batetik hurrengora doan kale-tarte bat da, eta, beraz, beste tarte batzuekin gurutzatzen da.

Izenik gabeko kaleak daudenez, baita kaletxoak edo kalezuloak ere alboko beste kale batzuen edo antzeko beste kasu batzuen izena dutenak. Zenbait tarteren identifikazio bakarra ez da ofizialarekin zehazki bat datorren kale-izen bat, baizik eta "alboko" edo "eskailera" motako adierazpideak izan ditzake.

Edonola ere, Irisgarritasun Plana egiteko sakonki aztertutako kaleak eta eremu libreak taula hauetan aurkezten dira, eta dagokien planoan ikus ditzakegu (dokumentazio grafikoan, liburuki honen amaieran).

KALEA	TARTEA (Zk)	LUZERA (m)
1766KO MATXINADA KALEA	3	293,00
AGIRRE AUZOA	2	332,00
ALTUNA ERROTA KALEA	2	158,00
AMUE KALEA	3	431,00
ANTXIETA PLAZA	2	77,00
ANTZIBERRENA KALEA	8	961,00
ARANA KALEA	3	198,00
ARANAGOIKOA KALEA	5	411,00
ARRIAGA AUZOA	4	522,00
ARTETXE KALEA	3	409,00

KALEA	TARTEA (Zk)	LUZERA (m)
ARTZUBIA ETORBIDEA	11	780,00
ATXUBIAGA KALEA	3	543,00
BARRENETXE AUZOA	3	405,00
BASARTE INDUSTRIALDEA	1	93,00
BUZTINTZURIKO ERREBALA	1	135,00
DON GERMAN ALBERDI PASALEKUA	2	298,00
DONE JAKUE KALEA	5	254,00
ELIZKALE	6	271,00
ENPARAN KALEA	6	378,00
ENPARANGARAI AUZENEA	1	79,00
ERDI KALEA	3	206,00
ERREKALDE KALEA	1	28,00
ETXE-ALAI AUZOA	9	796,00
EUSKAL HERRIA KALEA	9	1104,00
FORU PASALEKUA	3	428,00
GARATE ANAIAREN AUZOA	7	392,00
GARMENDI AUZOA	7	665,00
GARMENDIPE KALEA	4	945,00
GERRATXIKI KALEA	4	596,00
GERRAUNDI KALEA	3	320,00
GI-2634 ERREZIL	1	60,00
GI-2635 URRESTILLA	1	33,00
GI-3740 URRAKI	1	56,00
GOIKO KALEA	1	77,00
IBAIEDER K	1	243,00
IBAIONDO KALEA	3	425,00
ILDEFONSO GURRUTXAGA KALEA	3	210,00
IÑAKI AZPIAZU KALEA	4	421,00
JOAN XXIII AUZOA	4	308,00
JOSE ARTETXE KALEA	6	681,00
JULIAN BARRENETXEA KANTOIA	1	40,00
JULIAN ELORZA ETORBIDEA	2	161,00
KALE AUNDIA	1	127,00
KALEBARRENA	5	370,00

KALEA	TARTEA (Zk)	LUZERA (m)
KALETXIKI	4	290,00
KEREXETA KALEA	1	127,00
LANDETA ETORBIDEA	13	1177,00
LOIOLA AUZOA	10	1063,00
LOIOLAKO IGNAZIO ETORBIDEA	29	4007,00
MAGDALENA AUZOA	2	170,00
MATXINBENTA	1	81,00
NUARBE	3	285,00
OLAZKO AMAREN PLAZA	5	291,00
ONDARRA KALEA	1	19,00
ORENDAUNDI KALEA	7	986,00
PAULO VI AUZOA	3	282,00
PERDILLEGI KALEA	2	264,00
PEREZ ARREGI PLAZA	1	91,00
PLAZA TXIKIA	1	30,00
SALBE AUZOA	29	2618,00
SAN MARTIN ESTRATA	1	125,00
SANTUTXO AUZOA	7	384,00
SOREASU AUZOA	4	257,00
TXARIBARIKO ERREBALA	1	55,00
URBITARTE AUZOA	1	26,00
UROLA KALEA	4	639,00
ZERRALDE KALEA	1	122,00
ZUBIZAR KALEA	3	301,00
GUZTIRA		29.410 m

Bestalde, azterketan Eremu Libreak ere sartu dira, bide publikoaren konfigurazioaren parte diren eta kaletzat hartzen ez diren hiri-espazioak baitira. Horixe da parkeen, pasealekuen, plazen, lorategien eta antzeko beste batzuen kasua. AZPEITIn, Irisgarritasun Plana eguneratzeko aurrekontuetan honako eremu libre hauek aztertu eta aztertu dira:

IZENA
AGIRRE BERRI PLAZA
ANBULATEGIA PLAZA
ANTXIETA PLAZA
BALENTINA AGIRRE ELORZA PLAZA
BARRENETXE PARKEA
BUSTINTZURIKO ERRREBALA PLAZA
DAMASO AZKUE, 1-10 PLAZA
DONE JAKUE PARKEA
ETXE-ALAI PARKEA
EUSKAL HERRIA, 30 PLAZA
EUSKAL HERRIA, 31 PLAZA
EUSKAL HERRIA, 36 PLAZA
EUSKAL HERRIA, 43 PLAZA
GARMENDIA I PARKEA
GARMENDIA II PARKEA
GARMENDIA-TXIKI PARKEA
GOENAKO ZELAIA
IBEROTARREN PLAZA
IÑAKI AZPIAZU PARKEA
IZARRAIZKO ATEA PARKEA
JOAN XXIII PLAZA
JOSE ANTONIO AGIRRE PLAZA
JULIAN ELORZA PLAZA
KALETXIKI, 9 PLAZA
LANDETA PLAZA
LOIOLA AUZOA, 29 PLAZA
LOIOLAKO PARKEA
LOIOLAKO INAZIO, 1-17 PLAZA
LOIOLAKO INAZIO, 69-79 PLAZA
LOIOLAKO INAZIO, 81-85 PLAZA
MADALENA PARKEA
MATXINBENTA PARKEA
OLAZKO AMAREN PLAZA
PAULO VI I PARKEA
PAULO VI II PARKEA
PEREZ AGIRRE PLAZA
PLAZA NAGUSIA
SALBE I PLAZA

SALBE II PARKEA

SANAGUSTIN PARKEA

URBITARTE PLAZA

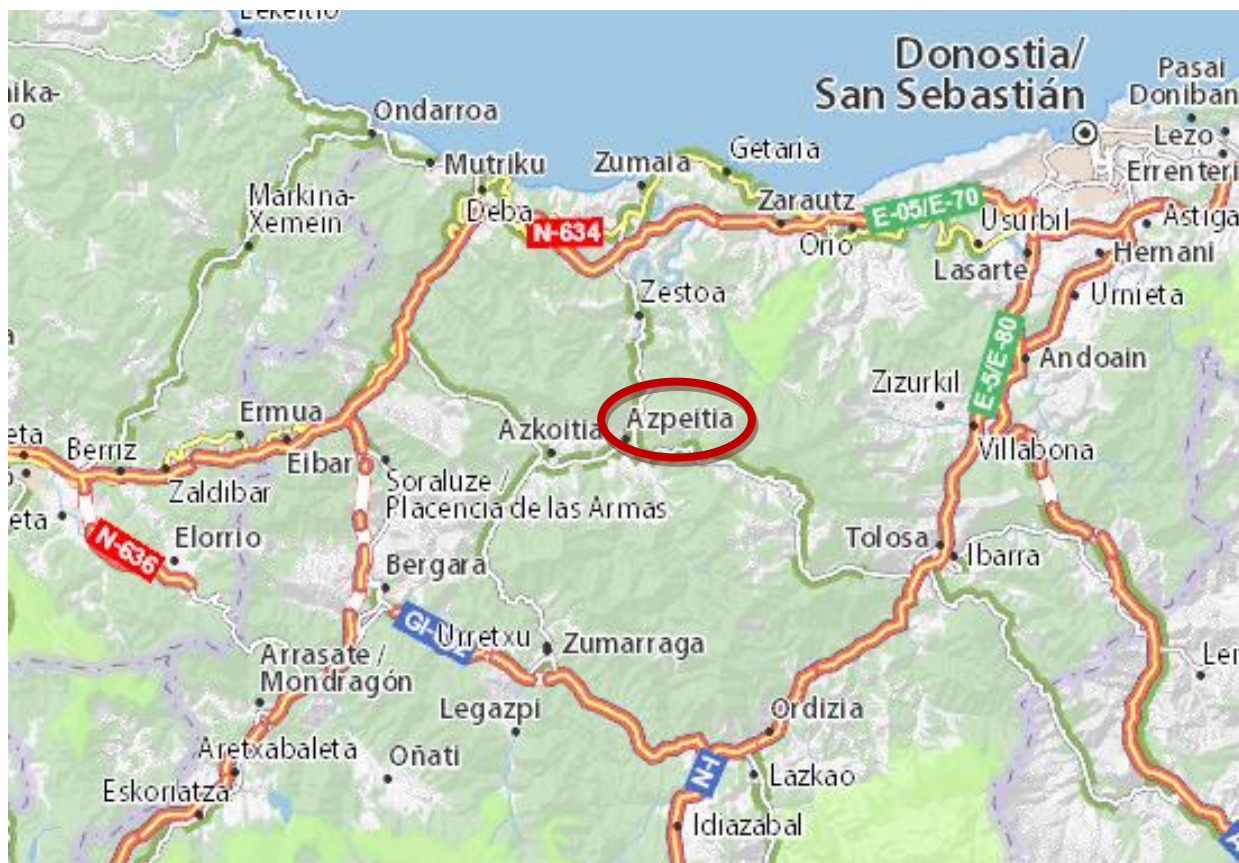
4.- EGUNGO EGOERAREN ANALISIA

AZPEITI Gipuzkoako udalerria da, Urola-Erdia eskualdean dagoena. 6.922 ha ditu eta 15.220 biztanle (Eustat 2020). Iparraldean Zestoa eta Deba ditu mugakide, hegoaldean Beasain, Itxaso, Ezkio eta Zumarraga, ekialdean Errezil eta Beizama eta mendebaldean Azkoitia.

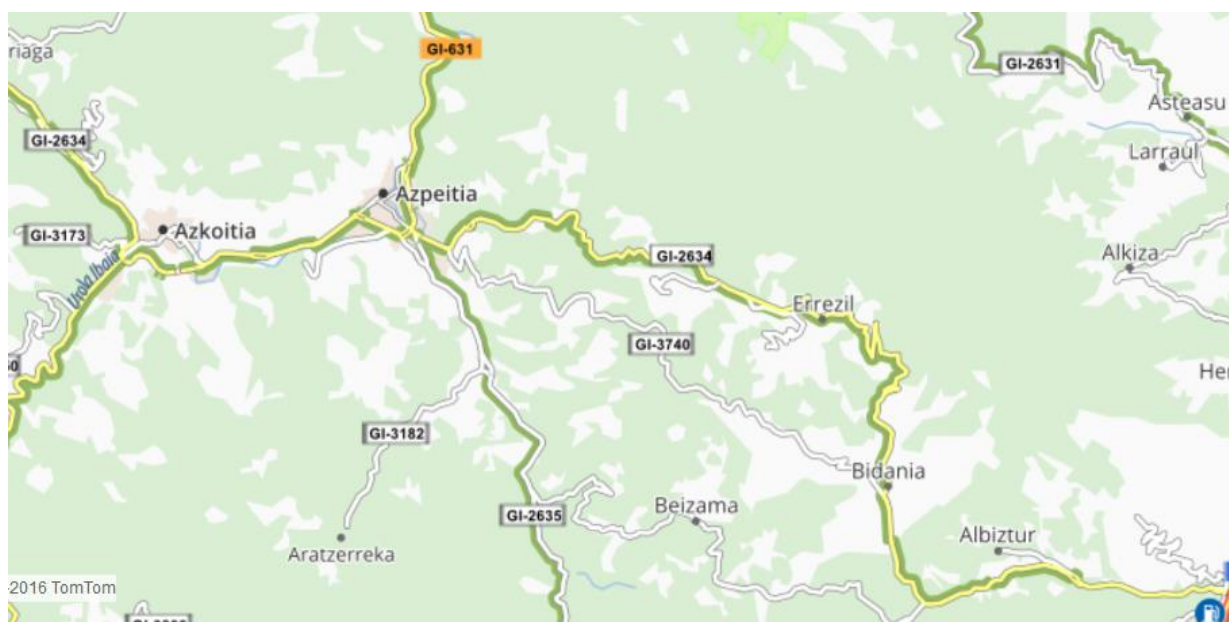
AZPEITIA udalerria, hiriguneaz gain, hainbat landa-auzoz osatuta dago. Azpimarratzekoa da Loiola auzoa, bereziki garrantzitsua baita gaur egun dagoen gune erlijioso monumentalagatik, toki hori Loiolako Inazioaren jaioterria izan baitzen. Beste auzoak Urrestilla, Oñatz, Aratzerreka, Nuarbe, Matxinbenta eta Lasao dira.

AZPEITiko hiri-bilbea Urola ibaian zehar kokatzen da, Izarraitz mendiaren magalean. Azkoitiarekin batera, eskualdeko barnealdeko tamaina eta jarduera ekonomiko handieneko bi udalerriak dira.

AZPEITI errepide bidegurutze batean dago: alde batetik, ekialdetik, Tolosatik GI-2634 errepidea, N-1 errepidearekin lotzen dena; bestetik, GI-2635 errepidea, Beasain udalerriarekin lotzen duena hegoaldean; mendebaldetik, Urola ibaiaren paraleloan doan GI-635 errepidea, Azkoititik igaroz, Zumarragarekin lotzen duena; eta, iparraldetik, GI-631 errepidea, AZPEITI kostaldearekin lotzen duena, Zumaiarekin hain zuzen ere, Zestoan barrena.

Komunikazio sare honi esker AZPEITIA Gipuzkoa inguratzen duten hiriburuetatik ordubate baino gutxiagora dago.

HISTORIA

Herri hau 1310ean Fernando IV.a Gaztelakoa erregeak sortu zuen Garmendia Iraurgi izenarekin. Urte bete beranduago, 1311n, erregeak Salvatierra de Iraurgikoa izena erabiltzea agindu zuen hiribildua izendatzeko. 1397an jasota geratu zen, Getariako Batzar Nagusien arabera, Salvatierra de Iraurgi izena eta AZPEITIA erabiltzen zirela. AZPEITI eta Azkoitia itsasertzarekin eta Goierriarekin komunikatzeko bide natural batean zeuden.

Aro modernoan, inguruko mendietako basoen ustiapena izan zen paisaiaren jarduera ekonomiko eta modelatzaile nagusietako bat. AZPEITI, Azkoitiarekin batera, burdinoletarako egurra eta ontzigintzarako egurra hornitzera bideratutako baso-jarduera handia antolatzen zuten. XVIII. mendean, AZPEITIn, moztutako aleak birjartzeko milaka zuhaitz hornitzen zituzten landaketak zeuden.

AZPEITI, Azkoitiarekin batera, aitzindaria izan zen XIX. mendean ehungintza-lantegien ezarpenarekin hasi zen industrializazio-prozesuan. XIX. mendean hasitako industria-tradizioa XX. mendean zehar mantendu eta areagotu egin da. Gaur egun, AZPEITI nabarmentzen da industrialde garrantzitsu bat duelako Urola hegoaldean, eta bertako hiri-paisaiaren irudietako bat da.

HIRI-EGITURA ETA INGURUNEA

AZPEITItren hirigune historikoak Erdi Aroko fundazio-egitura du, hiru kale eta bi pasabide perpendikularki zeharkatzen dituen, Erdi Aroko oinplano tipikoa almendra eran eratuz. Eraikinak mehelinen artean antolatzen dira. Jauregi gotiko eta errenazentistak ditu. Bere mugetan eliza eta plaza Nagusia daude, udaletxea dagoen gune arkupedun handia, eta bertatik abiatzen da ibaiarekiko paraleloan dagoen merkataritza -erreabal bat, Azkoitirako norabidean. Ibaiaren beste aldean, erabilera historikoak dituen eremu txiki bat dago, non Enparan dorretxea eta Frantziskotarren komentua nabarmentzen diren.

Hazkunde modernoak, nagusiki, ibaiaren beste aldean kokatu dira, hegoalderantz doazen bideen gainean lerrokatutako etxadi-bloke itxien bidez zabalguneak eratuz, hirigunera sartzeko ardatzei jarraituz. Udalerraren hegoalderago, bloke irekiz osatutako etxebizitza-poligonoak daude, espazio libre handiekin eta hiri-bilbeari profil zatikatuagoa ematen dioten ekipamenduekin konbinatuta. Gaur egun oinezkoentzako bide berde bihurtutako Azkoitirako trenbidearen trazatu zaharrak hirigunea mugatzen du iparraldean.

Gainera, Azkoitia-Loiola ardatzak hiri-bilbea hazten ikusi du, isolatutako etxebizitza-blokeekin, eta batzuk etxadi ireki moduan.

Orografikoki, Urola ibaiaren bi ertzetako eremu lau batean dago udalerria. Hala ere, eraikinek harana hartu dute, eta ibaiaren ezkerreko auzoak malda handiko mendi-mazeletan daude, hala nola Arana Goikoa, Santutxo eta Etxe-Alai auzoak.

AZPEITI auzoekiko lotura hiri-inguruko paisaia baten bidez egiten da, etenik gabe. Hirigunea inguratzen duten muinoen paisaia landazabalekoa da, zelai eta basoz osatua. Paisaia hori ez dator bat hirigunearen inguruan presentzia handia duten industria-instalazioekin.

EGITURA SOZIOEKONOMIKOA

Udalerriaren egitura sozioekonomikoari dagokionez, AZPEITIn garatzen diren jarduera ekonomikoen sektore-banaketa honako hau da, Eustaten datuen arabera (2018ari dagokionez, eskuragarri dauden berrienak):

- O Lehen sektorea: % 0,7
- O Eraikuntza: % 12,8
- O Industria: % 32,30
- O Zerbitzuak: % 52

Bestalde, AZPEITiren biztanleria aktiboa (20 eta 64 urte artekoa) udalerriko biztanleria osoaren % 57,37 da, EUSTATEN 2020ko datuen arabera. Horren ondorioz, 8.729 pertsona daude goi-mailako ikasketak egiteko edo lan egiteko adinean.

AURRE DIAGNOSTIKOA

Aurkeztutako datuetatik ondoriozta daiteke lan egiteko/ikasteko adinean dauden eta udalerrian bizi diren pertsonen talde handi bat udalerritik kanpora joan behar dela egunero, eguneroko jarduerak egiteko, garraio publikoa erabiliz edo ibilgailu partikularren bidez. Era berean, esan daiteke udalerrian bizi ez diren pertsonak AZPEITIn kokatutako enpresetan lan egitera joaten direla bertara.

Udalerriaren irisgarritasunari begira, hori erabakigarria da; izan ere, zenbat eta joan-etorri gehiago egin oinez, orduan eta ibilgailu motordunek bide publikoa okupatu behar dute, eta hori oinezkoen kalterako da.

Amaitzeko, Eustatek Euskal Autonomia Erkidego osorako egindako estatistiken arabera, 2007ko ezintasun funtzionalaren prebalentzia biztanleriaren %8,4koa zen. Datu hori AZPEITiko biztanle-kopurura estrapolatuta, desgaitasun funtzionalak dituzten pertsonen guztizko kopurua 1278 pertsonakoa izango litzateke. Horrek pertsona guztientzako hiri bat planifikatzearen, garatzearen eta bermatzearen garrantziaren ideia bat ematen digu.

Udalerriaren azterketa horretatik guztitik, landa-lanaren aurretik, Irisgarritasun Plana egiteko zenbait ondorio garrantzitsu ondorioztatzen dira bide publikoari dagokionez:

-. Orografia ez da udalerriaren arazo nagusia irisgarritasunari dagokionez, lehen aipatutako auzoak izan ezik (Aranagoikoa, Santutxo eta Etxe-Alai).

-. AZPEITiko Udalak oso gogoan izan du azken urteotan udalerrian irisgarritasuna, eta esku-hartze ugari egin dira, baina ez dira beti egungo araudira egokitzen, oinezkoentzako ibiei dagokienez, hain zuzen ere.

-. Udalerri nahiko laua bada ere, % 6tik gorako malda ugari hauteman dira, eskudelik eta gainerako arau-elementurik ez dutenak.

-. Lehen mailako azpiegiturak eta zerbitzuak (errepideak, kasu honetan) ez dira oztopo errealak herritarrentzat eta haien irisgarritasunerako, zebrabide edo lurpeko pasabide ugari baitituzte.

Lehentasunezko gogoeta horiek guztiak eta landa-azterketatik eratorritakoak kontuan hartu beharko dira hirigintza-aldaketei ekiterakoan.

Bide publikoaren diagnostikoa

Kalearen tipologiaren arabera, aztertutako bide publikoa honela banatzen da (ikus AZPEITiko bide publikoaren planoa, dagokion planoan kolore-kode batez irudikatutako tipologiaren arabera, Dokumentazio Grafikoaren barruan):

Espaloi bakarra eta galtzada: galtzada eta espaloia soilik alde batean duten tarteak.	3.856 m.	13,11 %
Espaloiak eta galtzada: galtzada eta espaloiak bi alboetan dituzten tarteak.	18.690 m.	63,55 %
Galtzada espaloirik gabe: bi alboetan espaloirik gabeko galtzada.	916 m.	3,11 %
Errepidea: errepidea espaloirik gabeko tarteak.	250 m.	0,85 %
Eskailerak:	178 m.	0,61 %
Plataforma bakarra mistoa: oinezkoa /ibilgailua aldi berean erabiltzen duten bidea, sekzioan maila aldaketarik gabe.	750 m.	2,55 %
Oinezkoentzako plataforma bakarra: soilik oinezkoentzako bidea, sekzioan maila aldaketarik gabe.	4.770 m.	16,22 %

Metodologian azaldu den bezala, hiri elementu bat irisgarritasunaren diagnostikoa egiteko momentuan bi parametro hartzen dira kontuan: kokapena eta diseinua. Bi faktore horien konbinaketak erabakitzen du zein den irisgarritasun maila eta baita egin beharreko jarduketaren beharra erabaki ere.

Ondorego taulan azaltzen dira hiri elementuen irisgarritasunari dagokien emaitza orokorrak, kokapenaren arabera. Taula honetan soilik azaltzen dira kokapen desegokia erabat erabakigarriak diren kasuak, irisgarria izateko ala ez, eta beharrezkoak diren jarduketak definitzeko garaian.

Bus geltokiko zutoina	4 U
Eserlekuak	87 U
Farolak	255 u.
Informazio panelak	4 u.
Instalazio armairuak	8 U
Iturriak	4 u.
Jardinerak	12 U

Kioskoa	1 U
Lur- konexio postea	3 u.
Mutiloiak	63 u.
Markesina	6 U
Paperontziak	52 u.
Postontziak	6 u.
Semaforoa (eta egokitzen akustikoa)	6 u.
Sute ur-hartuna	16 u.
Telefono kabina	1 U
Txirrindu aparkalekuak	14 U
Txorkoak	63 U
Zirkulazio seinalea	66 u.
Osoa	671 u

AZPEITIn gaizki kokatuta dauden elementu gehienak behar bezain zabalerarik ez duten espaloietan aurkitzen dira. Horrek eragiten du espalo horietan dauden elementu guztiek ez izatea behar den distantzia fatxadetara, irisgarritasun gutxieneko parametroen arabera. Kasu askoetan gertatzen da ere hiri-altzariak libre egon behar diren fatxaden ondoan egotea.

Hiri-altzarien irisgarritasuna diagnostikatzeko beste funtsezko faktore bat diseinua da, eta AZPEITlen dauden hiri-altzari tipologia ezberdinen analisia eta balioztapena egin da. Azterketa hori hurrengo kapituluan garatu dugu.

Azkenik, irisgarritasunaren ikuspuntutik, oso garrantzitsuak diren hutsuneak edo gabeziak detektatu dira Bide Publikoetan egin den azterketan, eta jarduketara proposamenak egin dira Planean.

Adibidez, maldatsuak diren arrapalak edo eskaileratako tarteetan esku-banda edo eskudelak ez izatea araudia ez betetzeaz gain segurtasun arazoak sor ditzakete pertsonentzat. Seinaleztapen zerrenda edo alarma zoladura ez izatea (edo okerra izatea) oinezkoentzako ibilbideetan edo ibietan beste adibide bat da, eta asko kaltetzen die pertsona itsuei.

Euskal Autonomia Erkidego 68/2000 Dekretuan ezarritako diseinu patroiak jarraitu behar dute zerrenda horiek, eta aldatuak izan dira VIV/561/2010 Ministerioko Ordenaren bitartez. Lehen araudiaren arabera zoladurak zuzenak izan arren, indarrean sartu den

bigarrenaren arabera ez dira zuzenak. Horregatik, Plan honetan adierazten dira, baina agian, lehentasuna emateko momentuan erlatibizatu beharko da.

Zerrenda zimurrik ez izatea eskaileretan	4.787 ml.
Babes baranda ez izatea	415 ml.
Ukimen -seinaleztapen zerrenda ez izatea (ibiak, eskailerak, arrapalak...)	2.057 m².
Eskudela ez izatea (arrapalak, eskailerak, maldak...)	2.178 ml.
Eskudela ez izatea(%6tik gorako maldetan)	2.979 ml
Zoladura ez izatea ibia egokitzeko	3.897 m²
Eskaileran eta arrapaletan irtengunerik ez izatea	6 ml
Seinale bertikal ez izatea zebra – bideetan	416 ud
Oinezkoentrako ibirik ez izatea	52 ud.

Dokumentazio grafikoan, Lliburuki honen amaieran, AZPEITiko bide publikoaren planoak ikus ditzakegu: alde batetik, kolore-kode baten arabera marraztutako kaleen tipologiaren irudikapen grafikoko planoak, eta, bestetik, % 6tik gorako maldak irudikatzen dituen beste plano bat.

Oro har, AZPEITIn hautemandakoen arazo nagusia oinezkoen ibilbide irisgarriak bermatzea da, bide publikoaren irisgarritasun-mailan duten eraginagatik eta arazo horiek konpontzeko egin behar diren esku-hartzeen garrantzi ekonomikoagatik.

Aurretiko azterketan aurreikusi bezala, % 6tik gorako maldak dira AZPEITiko irisgarritasun-arazoetako bat. Udalak eskudelak instalatu ditu % 6tik gorako malda gehienetan. Hala ere, ia 3 km inguru geratzen dira oraindik, arazuz inolako egokitzapenik gabe irisgarritzat jo daitezkeenak baino malda handiagoekin. Irisgarritasunaren ikuspuntutik, konponbide zaila duen arazoa da, hiri-konfigurazioa nahiko finkatuta baitago eremu horietan. Horregatik, eskudelak jartzea baino ez da proposatzen.

Espaloiei dagokienez, Espaloi batzuk ez dira behar bezain zabalak, eta ez dute araudiak ezartzen duen igarotze zabalera errespetatzen, oinezkoentzako ibilbideetan. Arazo hori batzuetan areagotzen da hiri-altzari elementuen presentziagatik, hala nola farolak, zuhaitzak, trafikoko seinaleak edo paperontziak igarotze zabalera gehiago estutzen dute, eta horrela, askotan jarduketa garesti eta gainean hartzeko zailak onartzera behartzen gaituzte.

Gainera, zoladura egokirik ez duten eskailera, arrapala eta pasabide ugari daude AZPEITIn, ukipenezko seinaleztapen-zerrendekin eta/edo ibilian laguntzeko eskudelekin.

Zehazki, oinezkoentzako ibien inguruan, araudiaren eskakizunetara egokitzeko ahalegina egin dela ikusi da. Hala ere, araudiaren aldaketa dela eta, kasu askotan zoladura ez da zuzena; izan ere, 561/2010 Ministro Agindua onartu zenetik indargabetuta geratu den araudi autonomikoari egokitzen zaio zoladura, eta horrek eragina du pasabideen diseinuaren zuzenketan.

Espaloi batzuen gehieneko estutasunak, oinezkoentzako ibilbideen jarraipen ezak, oinezkoentzako ibien ezak eta gaizki diseinatutako oinezkoentzako ibien presentziak, mailak eta arriskuak, eta araudiak onartzen ez duen %6tik gorako maldak ..., hiriguneko intereseko puntuak eta zerbitzuak lotzen dituen oinezkoen ibilbide irisgarriak egotea saihesten dute.

Era berean, AZPEITiko zonalde libreetan diagnostikatutako irisgarritasun problemak diseinu desegokiak duten hiri-altzarien aldaketarekin daude lotuak, eta bide irisgarrien ezarekin, bertan kokatuta dauden elementuez edozein pertsonak goza ahal dezan.

Ondoren, bide publikoetan aurkitutako egoeraren arazo aipagarrienak zehazten dira adibide gisa.

Espaloiak

Espaloiekin eta oinezkoentzako ibilbideak sortzearekin lotutako arazo garrantzitsu bat da **ibilbidearen jarraitutasunik eza**, espaloi-zati desberdinik ez dagoelako, edo dagoen espaloia estua delako puntu batzuetan, edo egoera txarrean dauden edo zeharkako maldak dituzten espaloi-tarterik ez dagoelako, oinezkoiei mugikortasun-arazoak eragin diezazkieketelako, gutxienez eragozpen bat izanik, edo estropezu egiteko arriskua dagoenean.

Ibilbide irisgarriren jarraipenik ez dago.

Gainera, zenbait puntutan espaloia estuegia denez, zaila da oinezkoentzako ibilbide irisgarriak sortzea.

Espaloi estuak

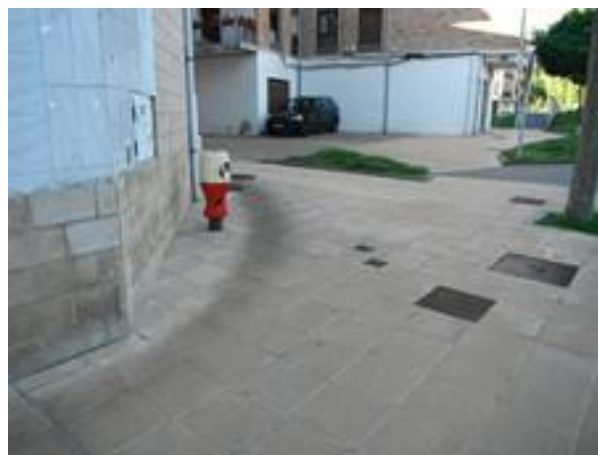
Era berean, nabarmentzekoa da espaloi-zatiak egoera txarrean daudela, zoladura desgokia dutela edo zeharkako maldak dituztela, eta horiek oinezkoei mugitzeko arazoak edo estropezu egiteko arriskua eragin diezaieketela.

Hurrengo argazkietan zeharkako malda handiegia duten espaloi zati batzuk ageri dira.

Zeharkako malda handiegia

Espaloien problematika askotan larriagotu egiten da gaizki kokatutako hiri-altzarien elementuak daudelako, hala nola farolak, zuhaitzak, trafiko-seinaleak edo paperontziak. Elementu horiek are gehiago murrizten dute pasabideen zabalera, edo oztopoak sortzen dituzte fatxadaren aldean, makiladun pertsona itsuen orientazioa zailtzen dute, eta askotan kostu handikoak diren eta beren gain hartzeko errazak ez diren esku-hartzeak egitera behartzen dute (altzariak ibilbiderik gabeko oinezkoak dira).

Gaizki kokatutako hiri-altzariak

Otro problema relacionado con la accesibilidad es la existencia de mobiliario urbano y de elementos urbanos que por su **diseño** pueden ser inaccesibles, pueden provocar riesgos o tropiezos, o cuanto menos impiden su uso, como pueden ser alcorques que no están enrasados con el entorno, bolardos demasiado bajos, bancos sin reposabrazos, papeleras que no llegan hasta el suelo o contenedores cuya altura de manipulación es excesivamente alta, etc.

Irisgarritasunarekin lotutako beste arazo bat da hiri-altzariak eta hiri-elementuak daudela, diseinuagatik iristezinak izan daitezkeenak, arriskuak edo estropezuak eragin ditzaketenak, edo, gutxienez, horiek erabiltzea eragozten dutenak, hala nola ingurunearekin maila berean ez dauden txorkoak, mutiloi baxuegiak, beso-euskarririk gabeko bankuak, lurreraino iristen ez diren zakarrontziak edo manipulazio-altuera handiegia duten edukiontziak, etab.

Txorko desagokiak

Gaizki diseinatutako hiri-altzariak

Ibilbideko beste oztopoak

Ildo beretik, aipatu behar da eskailera maila isolatuak daudela oinezkoen ibilbideetan, eta horiek kendu ezean oinezkoen joan-etorria zaildu eta eragozten dutela.

Isolatutako mailak

Espaloiaren parte handi bat hartzen duten eta oinezkoen ibilbidean desnibelak sortzen dituzten ibilgailuentzako ibiak daudela ere ikusi da (ibi horiek berreraikitzea komeni da, oinezkoen pasabidea lehenetsiz ibilgailuen gainetik).

Ibilgailuen ibiak gutxienez 1,5 metroko pasabidea ahalbidetu behar du, zeharkako maldak ezingo du % 2 gainditu eta luzetarako maldak % 8.

Baldintza horiek errespetatu ahal izateko, askotan espaloia ibiaren luzera osoan beheratu behar da, eta hori ez da beti egiten, baimendutako maldak baino handiagoak sortuz.

Ibilgailuentzako ibiak

Gainera, oinezkoentzako **arriskua** sor dezaketen zenbait maila aldaketa aurkitu dira, eta komenigarria da kontrastedun zoladura zerrendaz seinaleztatzea edo/eta babes esku-banda bat jartzea istripuak saihesteko. Puntu horietan ez dago espaloiarekin lerrokatutako fatxadarik, eta arazo bat da ikusmen-arazoak dituzten pertsonentzat, ezin baitute espaloi horren ertza zein den hauteman. Muga seinaleztatzeko zoladurarekin seinaleztatuz gero, arriskuak saihestuko lirateke.

Arrisku guneak

Arrapalak

Egindako azterketan, **arrapalaren** bat aurkitu dugu oinezkoentzako ibilbideetan, eta egokitu egin behar da, bi altuerako eskubanda egokiak eta seinaleztapen-zerrenda jarrita. Malda handiegia duten eta berreraiki behar diren arrapalak ere badaude.

Egokitu beharreko arrapalak

Berreraiki beharreko arrapala

Maldak

Hiriguneko kale-zati batzuek **malda handiak** dituzte, % **6tik gorakoak**. Malda horiek egoteak mugitzeko zailtasunak eragiten dizkie adinekoei eta mugitzeko arazoak dituztenei, laguntza behar baitute tarte horietan ibiltzeko.

%6tik gorako malda- tarteak

Oinezkoen Pasabideak eta ibiak

Bide publikoetako irisgarritasun mailan eragina izateagatik azpimarragarria den antzemandako irisgarritasun arazoetako beste bat **oinezkoen pasabideetan** kokatzen da. Garrantzitsuak zein problematikoak eta oinezkoen ibilbideen jarraipenerako beharrezkoak dira.

Kasu askotan, **oinezkoentzako pasabideak gaizki diseinatuta daude** (zeharkako malda desegokiak edo beherapen handiegia), eta, beste kasu batzuetan, oinezkoentzako pasabidea dago, **baina ez dago ibirik** (pasabideak beheratuta egon beharko luketen puntuetako espalo-ertzak ez daude beheratuta). Halaber, zenbait bidegurutzetan oinezkoentzako pasabiderik ere ez dagoela ikusi da.

Ibirik gabeko pasabideak (espalo-ertza ez dago beheratuta)

Gainera, **egokitu gabeko oinezkoentzako zenbait pasabide** daude, eta, malda eta beherapenei dagokienez diseinu-baldintzak betetzen badituzte ere, ez dute ingurukoekin kontrastatutako alarma-zoladurarik eta VIV/561/2010 Ministerio Aginduan deskribatutako seinaleztapen-zerrendarik. Egokitzapen horiek garrantzitsuak dira itsuen edo ikusmen-arazo larriak dituzten pertsonen irisgarritasuna bermatzeko.

Gogoratu behar dugu ibiaren atzetik gutxienez 1,50 m igaro behar dela, edo bestela, espalo osoa beheratu behar dela, baimendutako gehieneko maldak errespetatu ahal izateko. Zintarririk badago, zoladurarekin lotuta egon beharko du. Gainera, araudiaren arabera seinaleztatzeko zoladurak jarri beharko dira.

Egokitu beharreko oinezkoen ibiak (zoladurak)

Ibietan gertatzen den beste arazo mota bat da gaizki beheratuta daudela, hurrengo irudietan ikus daitekeen bezala. Kasu batzuetan ibia gehiegi jaisten da eta galtzada kota altuagoan geratzen da. Beste kasu batzuetan, beherapena ez da espaloiko zintarriraino egiten.

Gaizki beheratutako ibiak (malda handiegia edo zintarra)

Halaber, gerta daiteke zeharkako malda handiegia izatea eta espaloia ren zabalera osoa hartzea fatxadaraino, oinezkoentzako ibilbideari eraginez.

Zeharkako malda handiegia espaloian.

Beste arazo bat araudira egokitzen ez den zoladura da. 2010ean, Gobernu Zentraleko Etxebizitza Ministerioaren VIV/561/2010 Agindua argitaratu zen. Estatu mailan eskatzen da eta ibietako zoladura mota aldatu zen. Hori dela eta, udalerrian badira arau autonomikoarekin bat datozen pasabideak, agindu honen aurrekoak. Hala ere, etorkizunean egokitzapenak egiteko, azken arau horretan ezarritako eskakizunak bete beharko dira. Hurrengo irudietan ikusten da seinaleztatutako zoladura botoizkoa dela eta VIV/561/2010 Aginduaren arabera ildaskatua izan beharko litzateke.

Egungo araudiari egokitzen ez den zoladura.

Azkenik, pasabide irisgarri batzuk aipatuko ditugu, indarrean dagoen araudiarekin ia bat datozenak, bai malda eta neurriei dagokienez, bai zoladura seinaleztatzaileari dagokionez.

5.- HIRI-ALTZARI TIPOLOGIAK

Hiri-altzarien diseinu desegokiak, bere erabileran eragina izan arren, ez du bide publikoen irisgarritasun mailan eragiten, kontuan hartzen baditugu oinezkoentzako ibilbideak. Aintzat hartu dugu irisgarria ez den hiri-altzarien egokitzapena ez dela erabat lehentasunezkoa, gehienetan ordezkatu beharreko elementuak izanik. Elementu horien ordezkapena eraberritze naturala gertatzen denean egin daiteke. Horregatik, ordezkapen horri lotuta dauden kostuak ez daude ez aurrekontuetan ezta planaren proposatutako jarduketatan ere.

Hala ere, kontuan hartu dugu interesgarria dela Udaletxeak hiri-altzarien diseinuari buruzko diagnostikoa izatea; gogoan izan beharreko beste faktoreetako bat izan dadila elementu batzuk berritzeko momentuan, eta baita hiri-altzari berriaren diseinua aukeratzeko momentuan ere. Azkenik, adierazten dugu elementuak ordezkatzeara elementu irisgarriengatik gomendagarria den ala ez.

Jarraian, hiri-altzari onargarrien irudiak erakutsiko ditugu, araudiaren arabera.

Txosten honetan aztertu ditugun hiri-altzariak edo hiri-elementuak hauek dira:

- Txorkoak
- Txirrindu- aparkalekuak
- Bankuak / eserlekuak.
- Suteetako ur-harguneak
- Mutiloiak.
- Edukiontzia.
- Iturriak.
- Jardinerak.
- Paperontziak.

TXORKOAK

Irisgarritasuna Sustatzen duen Legeak, bere eranskin teknikoenetan azaltzen du oinezkoentzako ibilbideetan kokatuta dauden zuhaitzen txorkoak inguruko zoladurarekin berdindutako elementuekin estaliko direla. Elementu hauek tarterik gabe ipiniko dira, pertsonak edo ibilgailuak gainetik igarotzearen eraginez ez deformatzeko moduan.

Burdinsare-itxiturarik izanez gero, irristakaitzak izango dira, lehorrean nahiz bustian; koadrikulatuak izango dira eta 1 x 1 cm-ko gehieneko irekidura izango dute oinezkoentzako ibilbidearen gutxieneko zabaleran badaude eta 2,5 x 2,5 cm-koa zabalera horretan ez badaude.

Oinezkoentzako ibilbidearen gutxieneko zabaleran sartzen diren txorkoak bide publikoa egokitzeko proposamenetan azaltzen dira, beraz, erreferentziazat 2,5 x 2,5 cm-koa zabalera duen saretoak hartu ditugu.

Irizpide hori kontuan hartuta, esan dezakegu honako txorko hauek irisgarriak direla, baina saretutako elementuaren baoek arauan ezarritakoa baino dimentsio handiagoa dute, ez baitira karratuak.

TXIRRINDU-APARKALEKUAK

2,20 m-tik beherako altueran dagoen edozein elementu finko edo mugikor zoruraino luzatuko da, eta oinplanoko proiektzio maximo osoa izango du. Tamainari eta formari dagokienez, mota honetako elementuen eta mutiloien arteko antzekotasunagatik, mutiloiak bolumenaren eta kolorearen arabera ikusteko modukoak izango direla ere ezarriko da.

Horregatik, altuera txikiko aparkalekuak ordeztea proposatzen da. Izan ere, ikusmen-arazoak dituzten pertsonen estropezu egin dezakete, baita ikusmen-arazo larririk ez duten pertsonen ere.

Irizpide horri jarraituz, honako txirrindu-aparkaleku hauek irisgarritzat jotzen dira, altueran eta koloretan ikus baitaitezke.

BANKUAK

Indarreko araudiak dionez, erabilera publikoko espazio libreetako bankuek 40cm-tik 50era bitarteko altueran izango dute eserlekua. Gainera, bizkarraldea eta beso-euskarriak izango dituzte eserlekuaren mailatik 20-25 cm-ko altueran. Bizkarraldea izan beharko dute 40cm-ko altueran gehienez. Proposamena ordezkatzearen aldekoa den kasuetan, jarraian adierazten duguna kontuan izan beharko da:

*. Nahiz eta banku modeloaren aldaketa proposatu, bankuak dauden tokietan araudiak ez du derrigortzen egokitutako bat jartzea, soilik bat 50m-ero gehienez jarri beharko da. Beste motatako bankuak ere erabili daitezke, betiere irisgarriak direnen osagarri gisa, eta esertzea eta altxatzea errazten duten baldintza ergonomikoak izanik.

Halaber, nahiz eta beso-euskarriak galdagarriak izan, gerta daiteke beti ez izatea beharrezkoak, batzuetan kaltegarriak izan daitezke ere, alboko transferentzia saihesten baitute gorpildun aulkitik. Horregatik, egokiena da beso-euskarriak duten bankuak eta beso-euskarri gabekoak aldizka kokatzea, edo bestela, beso-euskarriak eraisgarriak izatea.

Irizpide horri jarraituz, jarraian azaltzen diren bankuak irisgarritzat jotzen dira, beso-euskarriak baitituzte. Gainera, garrantzitsua da eserlekuaren eta bizkarraldearen altuera egokia dela egiaztatzea.

SUTEETAKO UR-HARGUNEAK

2,20 m-tik beherako altueran kokatutako edozein elementu finko edo mugikor lurreraino iritsiko da oinplano-proiekzioz handienarekin. Elementu hauen tamaina eta forma aldetik mutiloiekin duen antza kontuan izanik, hauek ere ikusgaiak izan beharko dute bolumena eta koloreagatik.

Irizpide horri jarraituz, sute-hargunearen eredu hau irisgarritzat jotzen da:

MUTILOIAK

Irisgarritasuna sustatzeko araudiak, bere gehigarri teknikoetan, adierazten du erabilera publikoko espazio libreetan jartzen diren mutiloi edo mugarriek ondo ikustekoak izateko modukoak izango direla, bai eta bertan trabatzeko zailak ere. Halaber, ez dituzte hegalik izan behar eta ez dituzte irtengunerik izango eta lurreraino iritsiko dira oinplano-proiekzioz handienarekin. Bere altuera 75 eta 90 cm bitartean izango da eta gutxieneko diametroa 10cm-koa.

Irizpide horri jarraituz, mutiloiaren eredu hauek irisgarritzat jotzen dira:

EDUKIONTZIAK

Indarrean dagoen araudiaren arabera, lurperatutako edukiontzien ahoa 70 eta 90 cm bitartean egon beharko du, inguruko zoladuran maila aldaketarik gabe.

Lurperatu gabe dauden edukiontzien ahoko behe parte gehienez 140 cm-ko altueran egongo da, eta manipulagarriak diren elementuak 90 cm-ko gutxieneko altueran.

Edukiontzi guztiak kokapen finkoa izango dute (ikusmen-urritasuna duten pertsonen beraien kokapena ezagutzea laguntzen die), eta inoiz ez dute ibilbide irisgarri bat hartuko, horietatik irisgarriak izango dira, baina manipulaziorako gunea okupatu gabe.

Irizpide horiek kontuan hartuta, udalerrian edukiontzi batzuk irisgarriak dira, ahoa altuera egokian dagoelako, eta beste batzuk ez arrazoi beragatik, hau da, ahoaren altuera altuegia delako. Manipulazio-elementuaren altuerari dagokionez, oinarekin manipulatzeko direnak ezin dira irisgarritzat jo, eta altuera handiegia dutenak ere ez.

Ahoaren altuera, 135m. Irisgarria da

Ahoaren altuera, 150m. Ez da irisgarria

Ahoaren altuera, 135m. Irisgarria da

Ahoaren altuera, 135m. Irisgarria da

Ondorengo hauek ez dira irisgarriak, oinarekin manipulatu behar direlako.

ITURRIAK

Araudiaren arabera, edozein erabiltzaileri hurbiltzea eragotziko dion sestra-aldaketarik ez da egongo eta erabilerarako 1,5m-ko zirkulua inskribatu ahal izango da

Eragingailua eskuzkoa bada, gehienez 90 cm-ra kokatuta egongo da eta manipulatzeko zailtasunak dituzten pertsonak erabiltzeko modukoa. Txorrotaren altuera lurretik 80 eta 90 cm artekoa izango da.

Hustubide-saretoak instalatzen direnean, irristakaitzak izango dira (lehorrean nahiz bustian) eta 1 cm-ko gehieneko irekiera izango dute. Hori ez da gertatzen, saretek, normalean, hutsune handiagoak izaten baitituzte. Hala ere, hurrengo tauletan, inguruabar hori ez da iturria ordezteko erabakigarritzat hartzen.

Irizpide horiek kontuan hartuta, udalerrian iturri batzuk ez dira irisgarriak

Iturrira ezin da iritsi.

Eragingailua 65cm-tara kokatzen da.

Ondorengo iturriak irisgarritzat hartzen dira:

Bestalde, kasu askotan, nahiz eta iturria irisgarria izan ura husteko saretek arauak baimendutakoa baino neurri handiagoak izan ohi dira.:

JARDINERAK

Irisgarritasuna sustatzeko legeak, bere gehigarri teknikoetan adierazten du 2,20 m-tik beherako altueran kokatutako edozein elementu finko edo mugikor lurreraino iritsiko dela oinplano-proiekzioz handienarekin. Erraz ikusteaz gain, sekzio jarraitua izango dute bere altueran.

Irizpide hori kontuan hartuta, jardinerak hauek irisgarritzat jotzen dira, ez baitute hegaltze eta haien altuera zuzena baita.

PAPERONTZIAK

Indarrean dagoen araudiaren arabera, paperontzien ahoak gehienez 90cm-ko altueran jarriko dira, kokatuta dauden paramentutik irtendako edota hurbiltzea eta erabiltzea zaildu dezaketen oztopo edo ertzik gabe.

Irizpide hori kontuan hartuta, paperontzi hauek ez dira irisgarriak izango, ez baitute dimentsio osoko proiektiorik lurzoruan:

Hala ere, hurrengo paperontziak irisgarriak izango dira; izan ere, lurreraino luzatzen dira, oinplanoko proiektiorik handienarekin, eta ahoaren altuera lurretik 90 cm baino gutxiagora dago.

Azken modeloak 90 cm-ra dagoen estalkia du, eta, beraz, irisgarritzat jotzeko mugan egongo litzateke.

6.- LEHENTASUN IRIZPIDEAK

Bi lehentasun maila daude, lehenak ibilbideen interesa zehazten du, eta bigarrenak proposatutako jarduketan behar edo premia maila zehazten du, xehetasun handiagoz.

1. **Interes graduaren definizioa:** lehentasun maila honek elementuaren interes graduari dagokio eta lurraldea, eraikinak eta garraiobideak klasifikatzeko balio digu ageriko aldagaien arabera, konkurrentzia, erabilera, e.a.
2. **Beharra edo premia graduaren definizioa:** lehentasun irizpideak aplikatzerakoan, premiazko obrak daude interes gutxiko gune eta eraikinetan eta oso beharrezkoak ez diren obrak interes handiko gune eta eraikinetan. Oro ar, lehentasun maila gorena interes handiko gune eta eraikinak izango dute, baina batzuk ondorengo etapa batean egin daitezke lehentasun txikiagoa dutela erabakitzen bada eta ibilbidearen irisgarritasun orokorra ez badute oztopatzen.

Esku-hartze proposamena hasieran bi informazio horiek konbinatuz prestatzen da, lehenik ibilbideak klasifikatu, lehenengo urteetan interes handiena dutenak gauzatzea proposatuz eta gero ibilbide horietako bakoitza programatuz, gauzatu behar diren tarte ezberdinen lehentasun mailaren arabera. Behin-betiko etapa plana eratzeko egin behar diren ekintzen balorazioa aplikatzea faltako da, udalerriaren finantza aukeretara egokitu beharko baita.

Interes eta premia gradua definitzeko erabiltzen diren lehentasun irizpideak hauek dira:

A. Premia

- Mugikortasun problemak dituzten erabiltzaile konkretuak (geriatrikoak)
- Arriskua (zoladura irristakorrak, barandarik gabeko maila aldaketak...)
- Biztanleria osoarentzat arrisku larria adierazi dezaketen egoerak daude, eta bereziki, mugikortasun murrizta dutenentzat.

B. Onura soziala

- Pertsona kopuru handienei onura ematen dien ekimenak izango dira gauzatuko diren lehenak.

C. Planaren onuren banaketa lurraldea osoan

- Udalerraren auzo guztietan sumatu behar dira planaren efektuak, hiritarren parte-hartze berak horretara behartzen gaitu, beraz, nahiz eta jarduketa premiazkoenak

erdiguneko eta auzo historikoetan kontzentratzen diren, horien banaketa zuzena geografikoki egon behar da. Hori beharrezkoa da horrelako planen aurrean nolabaiteko desengainurik gerta ez dadin, plan horiek nolabait guztioi eragiten baitigute.

D. Udal ekimena edo beste erakunderen ekimen programen aurreikuspena

- Udal edo beste erakundeen berrikuntza-lanei dagokien programatutako jarduketak etapa planean jarriko dira, udalaren aurreikuspenaren arabera, eta lehentasunezkoak direla erabakitzen bada, horien arduradunei aurrerapenaren egokitasuna azaldu behar zaie. Hortaz, Planak proposatutako jarduketetan aurrezpen aipagarria lor daiteke.

E. Erakunde eta herritarren parte-hartze prozesuko eskakizunak

- Bizilagun elkarteak eta udalerri bateko erakundeak egin dezaketen ekarpenak kontuan izan behar dira, irisgarritasun arazoaren aurrean herritarren pertzepzioa islatzen baitituzte. Batzuetan, espazio jakin batzuei buruz, posible da legeak ezartzen dituen irizpideak baino zorrotzagoak diren irizpideak eskatzea.

F. Ekonomikoa

- Udalerriaren aurrekontuaren gaitasunak jarduketa motei buruzko erabakiak baldintzatuko ditu, eta baita zein momentutan gastu zehatz batzuei aurre egiteko gaitasuna izango den. Garrantzi handikoa da hori hainbat urterako Plana baita, eta orokorrean udalerriek urtero egiten dituzte aurrekontuak, eta soilik azterketa zehatzak epe luzerako.
- Halaber, azterketa ekonomiko bat egin beharko da ere, udalerrian inbertsioak izan litekeen diru-laguntzekin eta beste administrazio edo erakundeetako irisgarritasunerako inbertsioekin koordinatu ahal izateko.

G. Ondorio sinergiko aipagarriak beste onura sozialetan

- Irisgarritasunari dagokionez egindako jarduketa jakin batzuk udal-jarduerako beste esparru batzuetan ondorioak dituzte, hala nola, udalerri biziagoan, ingurumenean...
- Garraioari dagozkion erabakietan, guztientzako irisgarritasuna errazten duten neurri jakin batzuek haren erabilera sustatzen dute, eta, ondorioz, autoaren erabilera murrizten da; horrek kutsadura gutxiago eragiten du, eta, aldi berean, pilaketa gutxiago.

H. Gauzatze tekniko baliabideak eta erraztasuna

- Jarduketa batzuen proiektuaren kudeaketa eta idazketaren zailtasunak egutegian atzeratuko ditu, ia proiekturik behar ez duten jarduketek bizkorrago hasi daitezkeen bitartean.

Azkenik, irisgarritasuneko lehen lau urteko planaren barruan dauden ibilbideen trazadura egin ahal izateko tarteak eta kaleak aukeratzerakoan, irizpide hauek hartu dira kontuan eta aplikatu dira:

1. Udalerriko gune garrantzitsuenak lotzen dituzten ibilbideak, non eraikin garrantzitsuak aurkitzen diren edo pertsona ugariak erabiltzen dituzten..
2. Egokituak izateko aukera erreala izan behar da, esate baterako, gehiegizko maldarik gabe, gaindiezinak diren eskailerak edo kale estuak.
3. Ibilbide irisgarri itxiak, sare moduan, sor ditzaketen ibilbideen arteko jarraipena ahalbidetzea da beste faktore garrantzitsu bat. Sarea geroz eta trinkoagoa bihurtuko da planaren exekuzioa aurrera joan ahala eta aurreikusitako jarduketak gauzatzen diren neurrian.
4. Irisgarritasun maila txikiago duten ibilbideak arazoak ez dituztenen aurrean gailenduko dira.

Irizpide hauek kontuan izanik, oinezkoen erabileraren intentsitatea, eraikin publikoen kokapena, antolatutako ibilbideen jarraipena, adierazgarritasuna, topografia, gaitasun ekonomikoa, eta abarrak aztertu dira.

Kaleen diagnostikoaren eta datu orokorren bilketaren ondoren (maldak, espaloien zabalera, gune arriskutsuak, ibiak, e.a.) lortutako ondorioak ebaluatu eta aztertuko dira, eta berriki Udalak egindako lanak, irisgarritzat jotzen direnak, egungo proiektuak eta etorkizunerako aurreikusitako proiektuak.

Pertsona talde handi batek erabiltzen dituen eraikin eta espazioei sarbidea ematea da tarte irisgarriak antolatzeko jarraitu den funtsezko irizpidea, baita Udalerraren zenbait intereseko guneen interkonexioa ere, udalerraren egoera topografikoa kontuan hartu gabe. Halaber, plana osatzen dute paseatzeko bideak sortzea laguntzen dituzten ibilbideak, turismo-interes handia duten bideak edo/eta merkataritzarako, edo horiek konektatzen dituzten zeharkako bideak, azkenik biztanleria osoari onura ematen dion ibilbide irisgarri sarea sortuz.

Ibilbide irisgarria, irizpide gisa, oztoporik ez duen ibilbidea hartu da, hau da, elementuak eta hiri-altzariak ondo kokatuak eta diseinatuak dauden ibilbidea.

7.- JARDUKETA PROPOSAMENAK

Jarduketa proposamenak zehazten ditu hiri bide-guneak, selekzio irizpideak aplikatu ostean, eta *AZPEITiko* honako *Irisgarritasun Planaren Bide Publikoetarako Ekimen Planaren* parte izango dira. Zonalde hauek, esan bezala, ibilbideak (irisgarritasun zirkuituak ere deiturik) osatzen dituzte udalerriaren bide publiko gehieneko irisgarritasuna bermatzen dutenak, proposatutako egokitzapenak gauzatu ondoren.

Esku-hartze proposamenak bi zati ditu, alde batetik ibilbideak eta hiri-bideko guneak *Lau Urteko Irisgarritasun Plana* osatzen dutenak eta ondoren zehazten diren lehentasunen barne daudenak, hau da, Irisgarritasun Planaren lehen etapetan egingo diren esku-hartzeak (lehen lau urtekoa), eta bestetik *Ondorengo Faseak* atalean dauden ibilbideak, hau da, lehentasuneko etapak gauzatu ondoren egingo diren esku-hartzeak.

Irisgarritasun Planaren barruan, behar diren esku-hartzeak askotarikoak dira. Eskailerak arauari egokitzea proposatzen da, eta gehiegizko malda duten tarteetan, ibilera erraztuko duten eskudelak jartzea proposatzen da. Era berean, gaizki diseinatutako ibietan esku hartzea eta ibilbide irisgarriak sortu ahal izateko beharrezkoak direnak sortzea proposatzen da. Gainera, espaloi-zatiak eraikitzea proposatzen da.

Planak proposatzen du kaleko espaloiak zabaltzea Araudiak ezarritako gutxieneko neurriak (1,80 m.) betetzen ez dituzten tarteetan, bide publikoan hiri-altzarien elementuak jartzeak pasabide irisgarrien gutxieneko zabalera beti izan dezan.

Espaloia zabaltzeak zati horretako elementuak birkokatzea dakar. Beharrezkoa da kaleek urbanizazioko elementu komunak eta hiri-altzariak instalatzeko aukera emango duen zabalera izatea, oinezkoen zabalera librea okupatu gabe.

Espaloirik ez dagoen kasuetan eta kalearen ezaugarriek horretarako aukera ematen badute, Planak aurreikusten du espaloiak eraikitzea, araudiak ezarritakoaren arabera neurri egokiekin.

Pasabide-zabalera nahikoa duten espaloietan, Planak hiri-altzarien elementuen kokapena eta diseinua aztertzen ditu, elementu horiek pertsonen zirkulazioan eraginik izan ez dezaten.

Planak proposatzen du espaloi horietan ondo diseinatutako baina gutxieneko pasabide-zabalerarik uzten ez duten elementuak birkokatzea, edo diseinuagatik oinezkoentzat arriskutsuak diren elementu horiek ordezkatzeari.

Laburbilduz, AZPEITiko *Irisgarritasun Planaren Bide Publikoetarako Ekimen Planaren Jarduketa Proposamenaren* esku-hartze proposamenaren aurrekontu osoa, lehentasunak ezarri aurretik, honako hau da.

Kalea / Zonalde Librea	Aurrekontua	%
1766KO MATXINADA KALEA	146.815,00 €	2,20%
AGIRRE AUZOA	79.694,00 €	1,19%
AGIRRE BERRI PLAZA	16.882,00 €	0,25%
ALTUNA ERROTA KALEA	9.491,00 €	0,14%
AMUE KALEA	59.158,00 €	0,88%
ANBULATEGIA PLAZA	1.975,00 €	0,03%
ANTXIETA PLAZA	35.458,00 €	0,53%
ANTZIBERRENA KALEA	99.390,00 €	1,49%
ARANA KALEA	64.727,00 €	0,97%
ARANAGOIKOA KALEA	491.755,00 €	7,36%
ARRIAGA AUZOA	87.410,00 €	1,31%
ARTETXE KALEA	26.662,00 €	0,40%
ARTZUBIA ETORBIDEA	110.892,00 €	1,66%
ATXUBIAGA KALEA	22.879,00 €	0,34%
BALENTINA AGIRRE ELORZA PLAZA	33.240,00 €	0,50%
BARRENETXE AUZOA	59.158,00 €	0,88%
BARRENETXE PARKEA	20.746,00 €	0,31%
BASARTE INDUSTRIALDEA	7.544,00 €	0,11%
BUSTINTZURIKO ERREBALA PLAZA	2.883,00 €	0,04%
BUZTINTZURIKO ERREBALA	262.141,00 €	3,92%
DAMASO AZKUE, 1-10 PLAZA	6.873,00 €	0,10%
DON GERMAN ALBERDI PASALEKUA	6.268,00 €	0,09%
DONE JAKUE KALEA	4.809,00 €	0,07%
DONE JAKUE PARKEA	5.851,00 €	0,09%
ELIZKALE	40.742,00 €	0,61%

Kalea / Zonalde Librea	Aurrekontua	%
ENPARAN KALEA	52.688,00 €	0,79%
ENPARANGARAI AUZENEA	10.160,00 €	0,15%
ERDI KALEA	29.961,00 €	0,45%
ERREKALDE KALEA	5.714,00 €	0,09%
ETXE-ALAI AUZOA	665.996,00 €	9,96%
ETXE-ALAI PARKEA	9.684,00 €	0,14%
EUSKAL HERRIA KALEA	115.325,00 €	1,73%
EUSKAL HERRIA, 30 PLAZA	65,00 €	0,00%
EUSKAL HERRIA, 31 PLAZA	1.080,00 €	0,02%
EUSKAL HERRIA, 36 PLAZA	11.403,00 €	0,17%
EUSKAL HERRIA, 43 PLAZA	47.037,00 €	0,70%
FORU PASALEKUA	52.911,00 €	0,79%
GARATE ANAIAREN AUZOA	118.025,00 €	1,77%
GARMENDI AUZOA	261.204,00 €	3,91%
GARMENDIA I PARKEA	1.765,00 €	0,03%
GARMENDIA II PARKEA	4.257,00 €	0,06%
GARMENDIA-TXIKI PARKEA	605,00 €	0,01%
GARMENDIPE KALEA	28.321,00 €	0,42%
GERRATXIKI KALEA	40.345,00 €	0,60%
GERRAUNDI KALEA	79.095,00 €	1,18%
GI-2634 ERREZIL	6.691,00 €	0,10%
GI-2635 URRESTILLA	0,00 €	0,00%
GI-3740 URRAKI	13.352,00 €	0,20%
GOENAKO ZELAIA	8.140,00 €	0,12%
GOIKO KALEA	325,00 €	0,00%
IBAIEDER K	31.904,00 €	0,48%
IBAIONDO KALEA	46.728,00 €	0,70%
IBEROTARREN PLAZA	45.118,00 €	0,67%
ILDEFONSO GURRUTXAGA KALEA	30.771,00 €	0,46%
IÑAKI AZPIAZU KALEA	47.535,00 €	0,71%
IÑAKI AZPIAZU PARKEA	20.658,00 €	0,31%
IZARRAIZKO ATEA PARKEA	14.014,00 €	0,21%
JOAN XXIII AUZOA	88.110,00 €	1,32%

Kalea / Zonalde Librea	Aurrekontua	%
JOAN XXIII PLAZA	3.803,00 €	0,06%
JOSE ANTONIO AGIRRE PLAZA	6.484,00 €	0,10%
JOSE ARTETXE KALEA	30.252,00 €	0,45%
JULIAN BARRENETXEA KANTOIA	4.814,00 €	0,07%
JULIAN ELORZA ETORBIDEA	25.851,00 €	0,39%
JULIAN ELORZA PLAZA	42.258,00 €	0,63%
KALE AUNDIA	142.808,00 €	2,14%
KALEBARRENA	171.426,00 €	2,56%
KALETXIKI	271.656,00 €	4,06%
KALETXIKI, 9 PLAZA	540,00 €	0,01%
KEREXETA KALEA	22.259,00 €	0,33%
LANDETA ETORBIDEA	121.380,00 €	1,82%
LANDETA PLAZA	2.763,00 €	0,04%
LOIOLA AUZOA	122.492,00 €	1,83%
LOIOLA AUZOA, 29 PLAZA	19.970,00 €	0,30%
LOIOLAKO IGNAZIO ETORBIDEA	473.330,00 €	7,08%
LOIOLAKO INAZIO, 1-17 PLAZA	3.786,00 €	0,06%
LOIOLAKO INAZIO, 69-79 PLAZA	15.845,00 €	0,24%
LOIOLAKO INAZIO, 81-85 PLAZA	11.259,00 €	0,17%
LOIOLAKO PARKEA	62.508,00 €	0,94%
MADALENA PARKEA	1.261,00 €	0,02%
MAGDALENA AUZOA	24.520,00 €	0,37%
MATXINBENTA	7.976,00 €	0,12%
MATXINBENTA PARKEA	4.428,00 €	0,07%
NUARBE	23.168,00 €	0,35%
OLAZKO AMAREN PLAZA	77.531,00 €	1,16%
ONDARRA KALEA	429,00 €	0,01%
ORENDAUNDI KALEA	122.609,00 €	1,83%
PAULO VI AUZOA	36.603,00 €	0,55%
PAULO VI I PARKEA	14.150,00 €	0,21%
PAULO VI II PARKEA	2.990,00 €	0,04%
PERDILLEGI KALEA	55.826,00 €	0,84%
PEREZ AGIRRE PLAZA	6.458,00 €	0,10%

Kalea / Zonalde Librea	Aurrekontua	%
PEREZ ARREGI PLAZA	2.597,00 €	0,04%
PLAZA NAGUSIA	23.388,00 €	0,35%
PLAZA TXIKIA	2.617,00 €	0,04%
SALBE AUZOA	796.462,00 €	11,91%
SALBE I PLAZA	5.194,00 €	0,08%
SALBE II PARKEA	2.225,00 €	0,03%
SAN MARTIN ESTRATA	1.778,00 €	0,03%
SANAGUSTIN PARKEA	4.577,00 €	0,07%
SANTUTXO AUZOA	102.353,00 €	1,53%
SOREASU AUZOA	41.217,00 €	0,62%
TXARIBARIKO ERREBALA	0,00 €	0,00%
URBITARTE AUZOA	6.047,00 €	0,09%
URBITARTE PLAZA	23.243,00 €	0,35%
UROLA KALEA	102.342,00 €	1,53%
ZERRALDE KALEA	19.902,00 €	0,30%
ZUBIZAR KALEA	24.838,00 €	0,37%
Osoa	6.684.643,00 €	100,00%

Taulan ikus daitekeen bezala, AZPEITIn aztertutako kale eta zonalde libreetako esku-hartzeen kostuak askotarikoak dira, eta Salbe auzoari eragiten diote bereziki, oso auzo zabala delako. Gainera, Udalak hainbat urbanizazio-proiektu ditu martxan auzo horretarako, eta horietarako aurrekontuak ditu. Auzo horretarako aurrekontua bide publikoko esku-hartzeen aurrekontu osoaren ia % 12ra iristen da. Bigarrenik, Etxe-Alai Auzorako proposatutako esku-hartzeak daude (aurrekontu osoaren ia % 10), eta, hirugarrenik, Aranagoikoa Kalea eta Loiolako Ignazio Etorbidea daude (% 7 inguru).

Ikusi berri dugunez, bide publikoan irisgarritasuna bermatzeko proposatzen diren esku-hartzeek inbertsio handia dakarte askotan. Hori gertatzen da plataforma bakar bihurtzearekin, espaloiak zabaltzearekin (egungoa nahikoa ez den kasuetan) edo oinezkoentzako ibilbide zehatzik ez dagoen tokietan eraikitzearekin.

AZPEITlren kasuan, esku-hartze garrantzitsuenak eta eragin ekonomiko handiena dutenak udalak garapen-fase desberdinetan abian dituen urbanizazio-proiektuak dira (batzuk esleituak, beste batzuk gauzatzen ari direnak eta beste batzuk tarteko fase batean), 1.500.000 €-tik gorako aurrekontuarekin. Bigarrenik, 1.200.000 €-tik gorako

aurrekontua duten oinezkoentzako pasabideetako esku-hartzeei buruzkoak daude, eta hirugarrenik, plataforma bakarra eraikitzea dugu, ia 1.000.000 €-ko aurrekontuarekin.

Esku-hartze motak	Aurrekontua
ELEMENTU MEKANIKOAK	344.207,00 €
ESKUBANDAK	473.661,00 €
ESKU-HARTZEAK ARRAPALETAN	148.210,00 €
ESKU-HARTZEAK ESKAILERATAN	654.431,00 €
ERREFORMAK ESPALOIETAN	675.903,00 €
HIRI-ALTZARIAREN ORDEZKAPENA	244.474,00 €
HIRI-ALTZARIAREN TOKI ALDAKETA	276.270,00 €
OINEZKOENTZAKO IBIAK	1.218.808,00 €
PLATAFORMA BAKARRA ERAKITZEA	955.464,00 €
PROIEKTUAK	1.570.881,00 €
SEINALEZTAPENA/ ARRISKUEN BABESA	92.208,00 €
SEMAFORO EGOKITUA JARTZEA	30.126,00 €

Dokumentazio grafikoan, bi plano daude (ikus **Din A0** plano tolestuak, erantsita doazenak, altzariak eta urbanizazio-elementuak), eta horietan esku-hartze garrantzitsuenen irudikapen grafikoa ikus dezakegu, besteak beste:

- Alde batetik, proposamenak barne hartzen duen gunea jasotzen da, non plataforma bakarra bihurtzea proposatzen den zoladura berreginez.
- Bestetik, espaloiak handitzeko proposamena ere jasotzen da, hau da, proposamenean jasotzen diren kaleak non espaloia handitzea proposatzen den irisgarria izateko. Handitzea proposatzen den espaloi- tarteak azaltzen dira.
- Plano berean oinezkoentzako ibien azterketa azaltzen da, non oinezkoen ibien kokapena (espaloien beheratzeak oinezkoek pasa ahal izateko) klasifikatzen den, irisgarriak izateko beharrezkoak diren esku-hartzeen arabera:
 - Ibia eraikitzea: zebra-bidea dagoen tokian, espaloia beheratua ez dagoen puntuetan proposatzen da.
 - Ibia berreraikitzea: oinezkoentzako ibia edo espaloia beheratzea egon arren, eraikita dagoen eran erabilgarria ez den kasuetan proposatzen da (adibidez, espaloi ertzaren altuera ez dago erabat beheratua galtzadaren mailara).

- Ibi-en egokitzapena: oinezkoentzako pasabideak ibia edo espaloien beheratze erabilgarria du, baina zenbait xehetasun falta zaizkio irisgarria izateko (adibidez, arrisku zoladura edo fatxadaraino iristen den seinaleztapen zerrenda).
 - Esku-hartzerik gabeko ibiak: ibi edo espaloien beheratzea irisgarritasun legeak ezarritako parametroetara egokitzen da, beraz, irisgarria da.
 - Ibia eta oinezkoen pasabidea eraikitzea: zebra-bide bat beharrezkoa dela ikusten den bidegurutzetan proposatzen da, dagokion espaloien beheratzearekin batera.
- Plano berean bide publikoaren irisgarritasunaren mailan funtsezkoak diren beste esku-hartzeak azaltzen dira, eskaileren egokitzapenaren kasua, maila isolatuak kentzea, eskudelak jartzea eta txorkoak eta saretak jartzea.
 - Beste plano batean hiri-altzarien leku aldaketak proposatzen dira, farolak, bankuak edo paperontziak, alegia.

8.- ETAPA PLANA

Eta­pa planak urteko jarduketa etapak egituratzen ditu, eta, esan den bezala, irisgarritasuna bermatzeko hurrengo urteetan lehentasuna duten kale-tarte eta zonalde libreetan egin behar diren jarduketa guztiak jasotzen ditu, lehentasunak kontuan izanik.

20/97 Irisgarritasun Legeak dion bezala, plana gutxienez lauhilekoa da, baina AZPEIT­Iren kasuan, eta Planean bertan aurkeztutako proposamenen garrantzia aintzat hartuz eta egokitzapenen aurrekontua handia izanik, Bide Publikoaren Ekimen Plana soilik bi etapatan biltzea erabaki da (Lehentasunak eta Ondorengo Faseak), urteko zenbait garapenetan gauzatuko direnak, aurrekontuan sartutako jarduketak gauzatzeko Udalak dituen benetako aukera ekonomikoen arabera.

Arestian aipatu bezala, AZPEIT­IAko Irisgarritasun Plan honakoaren *Bide Publikoko Ekimen Planaren esku-hartzeen Gauzatze Materialaren Aurrekontua* **6.684.643,00€**koa da. Jarraian, aurrekontu hau aurkezten da, aipatutako etapen arabera egituratuta, kasu honetan Lehentasunak eta Ondorengo Faseak.

Tamaina horretako udal­erri baten aurrekontu-aukerak kontuan hartuta, udalak Bide Publikorako jada aintzat hartuta dituen proposamenak lehenestea erabaki da, eta gainerakoak, gehienak, Ondorengo Faseetarako uztea. Adierazi behar da lehentasuna eman zaiela garraioari buruzko esku-hartzeei, Irisgarritasun Plan honetako 5. Liburukian (Garraioa) jasotakoei. Era berean, aztertutako eraikinen artean udalarekin adostutako esku-hartzeak lehenetsi dira, 4. Liburukian (Eraikinak) jorratu direnak.

Eta­pa	Aurrekontua	%
Lehentasunak	2.303.839,00 €	34,46%
Ondorengo faseak	4.380.804,00 €	65,54%
Osoa	6.684.643,00 €	100,00%

Eranskinetan jasotako txostenetan, ibilbide eta etapa bakoitzeko, proposamenen azalpen laburtua, kontzeptuen arab­erako aurrekontuen laburpena eta egin beharreko esku-hartzeen deskribapen zehatzagoa jasotzen dira. Gainera, txosten bakoitzean proposatutako esku-hartzeak deskribatzen dituen plano bat jasotzen da.

Ondoren, AZPEITI udalerriko Irisgarritasun Planaren jarduketa proposamenak deskribatuko ditugu

8.1.- LEHENTASUNAK

Jarraian, *AZPEIT*ko Irisgarritasun Planaren Bide Publikoko Ekimen Planaren parte izateko aukeratu diren esku-hartzeak zehazten dira, lehentasun irizpideak aplikatu ondoren.

Bereziki interesatzen diren ibilbideetako esku-hartzeak sartzen dira. Udalak jakinarazi du lehentasuna duen eremuan esku hartu nahi duela. Edonola ere, ibilbide irisgarrien oinarritzko sare bat sortzera joko da.

Horrela, Irisgarritasun Plan honetan lehenetsitako tarteak askotarikoak dira. Nabarmentzekoa da AZPEITIn esku-hartze ugari egin direla espazio publikoa egokitzeko. Plan honetan, oro har, egokitu ez diren hiri-bilbeko tarteko espazioetan esku hartzea proposatzen da, horrela, oinezkoentzako ibilbide-sare bat sor dadin, udalerriaren zatirik handienera iristeko.

Alde batetik, bide publikoan, lehentasuna eman zaie udalak dagoeneko aintzat hartu dituen proiektuei; izan ere, Udalak proposatu dituenek, gauzatzen lehenak izango dira. Bestalde, herritarren parte-hartzearen iradokizunak kontuan hartuta, Olazko Amaren Plazan esku-hartzea proposatu da, eta Arana kaletik sartzeko hobekuntzak proposatu dira. Azkenik, eremu libreei dagokienez, haur-jolas egokituak jartzea proposatzen den parkeak lehenetsi dira. Aukera hori udalerrian homogeneouski banatuta egotea nahi izan da, parke irisgarrien sare bat sortuz. Halaber, Matxinbenta eta Urrestilla auzoak lehenetsi dira.

Lehentasunak horrela banatzeak bermatzen du, ahal den neurrian gainera, udalak proposatutako esku-hartzeen ondoriozko gastuei aurre egin ahal izatea, kuantitatiboki garrantzitsuak baitira.

Ondorengo taulan *AZPEIT*ko Irisgarritasun Planaren Bide Publikoetarako Ekimen Planean lehenetsitako ibilbidea azaltzen da, aurreikusitako gauzatze materialaren aurrekontuarekin.

Kalea / Zonalde libre	Aurrekontua
1766KO MATXINADA KALEA	145.083,00 €
ANTXIETA PLAZA	9.398,00 €
ARANAGOIKOA KALEA	404.434,00 €
BALENTINA AGIRRE ELORZA PLAZA	33.240,00 €
BARRENETXE PARKEA	20.746,00 €
DONE JAKUE PARKEA	5.851,00 €
ETXE-ALAI AUZOA	312.190,00 €
ETXE-ALAI PARKEA	9.684,00 €
GARMENDI AUZOA	208.979,00 €
IBEROTARREN PLAZA	45.118,00 €
IÑAKI AZPIAZU PARKEA	20.658,00 €
LOIOLAKO IGNAZIO ETORBIDEA	290.408,00 €
LOIOLAKO INAZIO, 69-79 PLAZA	15.845,00 €
LOIOLAKO PARKEA	62.508,00 €
MATXINBENTA PARKEA	4.428,00 €
OLAZKO AMAREN PLAZA	38.071,00 €
SALBE AUZOA	653.955,00 €
URBITARTE PLAZA	23.243,00 €
Osoa	2.303.839,00 €

Lehentasunen artean, eragin handiena duten esku-hartzeak Salbe auzoari dagozkionak dira (%28,39), duten tamainagatik. Era berean, Aranagoikoa kalea egokitzeko proposatutako esku-hartzeak ere ehuneko handia dira (% 17,55) bide publikoari buruzko esku-hartze guztien artean.

Esan dugu bide publikoan irisgarritasuna bermatzeko proposatzen diren esku-hartzeek inbertsio handia eragin dezaketela kasu askotan. Hori da eskaileren gaineko esku-hartzeen kasua, ibilian ibiltzen lagunduko duten eskudelak jartzea, espaloiak zabaltzea eta ibilbideak modu irisgarrian lotuko dituzten oinezkoentzako ibiak eraikitzea. Esku-hartze horiek eragin handia dute bai bide publikoko jarduketa-planaren aurrekontuan, bai

hirigunearen konfigurazioan bertan; beraz, horiei tratamendu zehatzagoa ematen saiatzen gara.

AZPEITiko Irisgarritasun Planeko Bide Publiko Ekimen Planaren lehentasunen artean eragin ekonomiko handiagoa duten esku-hartzeak udalak jada aintzat hartutako urbanizazio-proiektuak dira (dagoeneko garatzen ari direnak), aurrekontu osoaren ia % 70ekin.

Esku-hartze motak	Aurrekontua
ELEMENTU MEKANIKOAK	344.207,00 €
ESKUBANDAK	9.381,00 €
ESKU-HARTZEAK ARRAPALETAN	17.102,00 €
ESKU-HARTZEAK ESKAILERETAN	82.925,00 €
ERREFORMAK ESPALOIETAN	108.250,00 €
HIRI-ALTZARIEN ORDEZKAPENA	117.678,00 €
HIRI-ALTZARIAREN TOKI ALDAKETA	13.767,00 €
OINEZKOENTZAKO IBIAK	37.644,00 €
PROIEKTUAK	1.570.881,00 €
SEINALEZTAPENA/ ARRISKUEN BABESA	2.004,00 €

8.2.- ONDORENGO FASEAK

AZPEITiko Irisgarritasun Planaren Bide Publikoetako Ekimen Planeko Ondorengo Faseetan, lehentasunetan sartu ez diren ibilbideak bildu dira, eta horien jarduketak behin aurrekoak bukatuta daudenean egingo dira. Ondorengo Faseak urteroko ekitaldi ezberdinetan garatuko dira.

Ibilbide horiei esker, bizitegi-eremu guztiak, ahal den neurrian, ibilbide-sare irisgarri batera hurbil daitezke, biztanleriaren eremu garrantzitsuenak hartuz, eta, horrela, udalerriaren funtzionamenduan garrantzitsuak diren eraikinetarako sarbidea ere eman daiteke.

Ibilbide horiek Lehentasunetan sortutako ibilbideak osatzen eta garatzen dituzte, eta bizitegi-eremu guztiak, ahal den neurrian, ibilbide irisgarrien sarera hurbiltzea ahalbidetzen dute, biztanleriaren eremu zabalagoak kontuan hartuz, eta, horrela, udalerriaren funtzionamenduan garrantzitsuak diren beste eraikin batzuetara ere sarbidea emanez.

Hurrengo faseetan egokitzeko utzi dira oinarritzko sare bat ezartzea erraztuko duten ibilbideak, udalerriko beste interesgune batzuek sare horretan kale edo kale-tarte gehiago sartzen laguntzen dutenak, oinezko bakoitzak ibilbide bera egiteko hainbat aukera izan ditzan.

Proposamenek ondorengo alderdiak kontuan hartu dituzte.

- Oinezkoentzako ibilbideak jarraitu ahal izateko espaloi estuko zatiak handitzea.
- Eremu degradatuak birzolatzea, oinezkoen eta ibilgailuen ibilbideak bereizteko aukerarik gabe.
- Espaloi berriak sortzea.
- Lehendik dauden oinezkoentzako pasabide okerrak egokitzea eta oinezkoentzako pasabide eta pasabide berriak eraikitzea, ibilbide irisgarrien sarearen diseinuari jarraipena emateko.
- % 6tik gorako malda duten eremuetan, ibiltzeko laguntza-eskudela jartzea.
- Bide publikoan dauden eskailerak eta arrapalak arau-irizpideetara egokitzea.
- Pasabide librea oztopatzen duten hiri-altzariak mugitzea.

Hauek dira honako Irisgarritasun Planaren Ondorengo Faseetan landuko diren kaleak eta zonalde libreak:

Kalea / Zonalde libre	Aurrekontua
1766KO MATXINADA KALEA	1.732,00 €
AGIRRE AUZOA	79.694,00 €
AGIRRE BERRI PLAZA	16.882,00 €
ALTUNA ERROTA KALEA	9.491,00 €
AMUE KALEA	59.158,00 €
ANBULATEGIA PLAZA	1.975,00 €
ANTXIETA PLAZA	26.060,00 €
ANTZIBERRENA KALEA	99.390,00 €
ARANA KALEA	64.727,00 €
ARANAGOIKOA KALEA	87.321,00 €
ARRIAGA AUZOA	87.410,00 €
ARTETXE KALEA	26.662,00 €
ARTZUBIA ETORBIDEA	110.892,00 €
ATXUBIAGA KALEA	22.879,00 €
BARRENETXE AUZOA	59.158,00 €
BASARTE INDUSTRIALDEA	7.544,00 €
BUSTINTZURIKO ERREBALA PLAZA	2.883,00 €
BUZTINTZURIKO ERREBALA	262.141,00 €
DAMASO AZKUE, 1-10 PLAZA	6.873,00 €
DON GERMAN ALBERDI PASALEKUA	6.268,00 €
DONE JAKUE KALEA	4.809,00 €
ELIZKALE	40.742,00 €
ENPARAN KALEA	52.688,00 €
ENPARANGARAI AUZENA	10.160,00 €
ERDI KALEA	29.961,00 €
ERREKALDE KALEA	5.714,00 €
ETXE-ALAI AUZOA	353.806,00 €
EUSKAL HERRIA KALEA	115.325,00 €
EUSKAL HERRIA, 30 PLAZA	65,00 €
EUSKAL HERRIA, 31 PLAZA	1.080,00 €
EUSKAL HERRIA, 36 PLAZA	11.403,00 €
EUSKAL HERRIA, 43 PLAZA	47.037,00 €
FORU PASALEKUA	52.911,00 €

Kalea / Zonalde libre	Aurrekontua
GARATE ANAIAREN AUZOA	118.025,00 €
GARMENDI AUZOA	52.225,00 €
GARMENDIA I PARKEA	1.765,00 €
GARMENDIA II PARKEA	4.257,00 €
GARMENDIA-TXIKI PARKEA	605,00 €
GARMENDIPE KALEA	28.321,00 €
GERRATXIKI KALEA	40.345,00 €
GERRAUNDI KALEA	79.095,00 €
GI-2634 ERREZIL	6.691,00 €
GI-2635 URRESTILLA	0,00 €
GI-3740 UURAKI	13.352,00 €
GOENAKO ZELAIA	8.140,00 €
GOIKO KALEA	325,00 €
IBAIEDER K	31.904,00 €
IBAIONDO KALEA	46.728,00 €
ILDEFONSO GURRUTXAGA KALEA	30.771,00 €
IÑAKI AZPIAZU KALEA	47.535,00 €
IZARRAIZKO ATEA PARKEA	14.014,00 €
JOAN XXIII AUZOA	88.110,00 €
JOAN XXIII PLAZA	3.803,00 €
JOSE ANTONIO AGIRRE PLAZA	6.484,00 €
JOSE ARTETXE KALEA	30.252,00 €
JULIAN BARRENETXEA KANTOIA	4.814,00 €
JULIAN ELORZA ETORBIDEA	25.851,00 €
JULIAN ELORZA PLAZA	42.258,00 €
KALE AUNDIA	142.808,00 €
KALEBARRENA	171.426,00 €
KALETXIKI	271.656,00 €
KALETXIKI, 9 PLAZA	540,00 €
KEREXETA KALEA	22.259,00 €
LANDETA ETORBIDEA	121.380,00 €
LANDETA PLAZA	2.763,00 €
LOIOLA AUZOA	122.492,00 €

Kalea / Zonalde libreia	Aurrekontua
LOIOLA AUZOA, 29 PLAZA	19.970,00 €
LOIOLAKO IGNAZIO ETORBIDEA	182.922,00 €
LOIOLAKO INAZIO, 1-17 PLAZA	3.786,00 €
LOIOLAKO INAZIO, 81-85 PLAZA	11.259,00 €
MADALENA PARKEA	1.261,00 €
MAGDALENA AUZOA	24.520,00 €
MATXINBENTA	7.976,00 €
NUARBE	23.168,00 €
OLAZKO AMAREN PLAZA	29.114,00 €
OLAZKO AMAREN PLAZA	10.346,00 €
ONDARRA KALEA	429,00 €
ORENDAUNDI KALEA	122.609,00 €
PAULO VI AUZOA	36.603,00 €
PAULO VI I PARKEA	14.150,00 €
PAULO VI II PARKEA	2.990,00 €
PERDILLEGI KALEA	55.826,00 €
PEREZ AGIRRE PLAZA	6.458,00 €
PEREZ ARREGI PLAZA	2.597,00 €
PLAZA NAGUSIA	23.388,00 €
PLAZA TXIKIA	2.617,00 €
SALBE AUZOA	142.507,00 €
SALBE I PLAZA	5.194,00 €
SALBE II PARKEA	2.225,00 €
SAN MARTIN ESTRATA	1.778,00 €
SANAGUSTIN PARKEA	4.577,00 €
SANTUTXO AUZOA	102.353,00 €
SOREASU AUZOA	41.217,00 €
TXARIBARIKO ERREBALA	0,00 €
URBITARTE AUZOA	6.047,00 €
UROLA KALEA	102.342,00 €
ZERRALDE KALEA	19.902,00 €
ZUBIZAR KALEA	24.838,00 €
Osoa	4.380.804,00 €

Egokitzeko aurrekontu handiena duen kalea Etxe-Alai Auzoa da, eta plataforma bakarra egitea proposatzen da. Antzeko aurrekontuekin daude Urrestillan Kaletxikia, plataforma bakarra proposatzen dena, eta Bustintzuriko Errebala, aurrekontu osoaren % 6 inguruko aurrekontuarekin.

Jarraian azaltzen den taulan Planaren Ondorengo Faseetan jasotako esku-hartze bakoitzari dagokien balioak ditugu:

Esku-hartze motak	Aurrekontua
ERREFORMAK ESPALOIETAN	567.653,00 €
ESKUBANDAK	464.280,00 €
ESKU-HARTZEAK ARRAPALETAN	131.108,00 €
ESKU-HARTZEAK ESKAILERATAN	571.506,00 €
HIRI-ALTZARIEN ORDEZKAPENA	126.796,00 €
HIRI-ALTZARIAREN TOKI ALDAKETA	262.503,00 €
OINEZKOENTZAKO IBIAK	1.181.164,00 €
PLATAFORMA BAKARRA ERAIKITZEA	955.464,00 €
SEINALEZTAPENA/ ARRISKUEN BABESA	90.204,00 €
SEMAFORO EGOKITUA JARTZEA	30.126,00 €

9.- GUTXI GORABEHERAKO AURREKONTUA

Ondoren jasotzen den proposamen ekonomikoak Irisgarritasun Planean inoiz eragina izango luketen kontzeptuak jasotzen ditu, eta zehazki bide publikoetako jarduketaren aurrekontuan.

Aurkezten diren aurrekontuak nabarmen txikiagotu daitezkeela kontuan izatea komeni da, proposatutako jarduketak aurreikusitako udal jarduketa programetan sartuko balira, esaterako, zolatze lanak eta bide publikoetako mantentze lanak.

Lehenik, komeni da azaltzea momentura arte erabili ditugun datu ekonomikoak bide publikoa irisgarri bihurtzeko beharrezkoak diren esku-hartze materialei buruzkoak baino ez direla. Azken aurrekontuak kalkulatzeko, kontzeptu batzuk sartu behar dira, jarraian azalduko direnak.

Aurkezten den aurrekontua gutxi gorabeherakoa da eta aldaketak izan ditzake gauzatze prozesuan. Nahiz eta aurrekontuan azaltzen diren jarduketa bakoitzean ezustekoen gastuen portzentaje bat kontuan hartu izan, egindako analisi eta azterketan ziurtatzea posible izan ez diren baldintzatzaileak sortzen dira obrak gauzatzerakoan. Gainera, aplikatutako aleko prezioak jarduketa orokorreari dagokie eta ez dituzte aintzat hartzen posible diren berezitasunak.

Edonola, aurrekontu hauek egiteko erabilitako prezio baseak behar bezala erkatuak eta egiaztatuak daude fidagarritasun egokia bermatzeko.

Datu baseak guk diseinatutakoak dira, irisgarritasunari dagokionez erreferentziazko prezio base zehatzen gabeziagatik. Horretarako Eusko Jaurlaritzak argitaratutako Hirigintza eta Arkitektura Prezio Basea erabili da.

Halaber, kontsulatu dira arkitektura eta hirigintzako merkatuan aurkitu diren beste prezio erreferentziak, eta irisgarritasunaren eremuan aplikatutako beste prezio base batzuekin kontrastatu dira, hala nola CRID (Bartzelona) eta Desarrollos Vía Libre (Madril) prezio baseak.

Bide Publikoko Lau Urteko Irisgarritasun Planaren jarduketaren azken aurrekontua kalkulatzeko da esku-hartze gauzatze aurrekontu osoari zenbait kontzeptu aplikatuz, eta

Gauzatze Materialaren Aurrekontua deituko diogu. Beraz, azken aurrekontuak ondorengo kontzeptuak izango ditu:

1. Lehenik, **Gauzatze Materialaren Aurrekontua (G.M.A.)** fase bakoitzean aurreikusitako jarduketaren obren kostu erreala batzen du, hau da, kale bakoitzean egin beharreko jarduketaren aurrekontua.
2. Bigarrenik, **zerga-oinarria (Z.O.)** kontzeptua, obra gauzatze aurrekontuak egiterakoan kontuan izatea komeni den beste kontzeptu batzuk batzen ditu. Zerga-oinarria (Z.O) Gauzatze Materialaren Aurrekontuaren basearen gainean kalkulatzeko da eta Gastu Orokorrak, Etekin Industrialak eta Gauzatze Proiektuen Idaztea eta Obra Zuzendaritza kontzeptuak barne hartzen ditu.
3. Hirugarren atala zergei dagokie, aplikagarria den **Balio Erantsiaren gaineko Zerga (B.E.Z)** kontuan hartzen da, aurreko ataletako (G.M.A. eta Z.O.) batuketaren emaitzaren gainean kalkulatzeko da. Hiru atal horien batuketa da bide publikoari dagokion azken aurrekontua.

Ondoren egingo diren lau urteko irisgarritasun planak honako lau urteko planean egindako analisian oinarritu ahalko dira eta plan hau onartzen den momentutik aurrera udalak egingo duen eguneratze jarraituan udalerriaren egoerari buruz irisgarritasunaren eremuan.

9.1.- AURREKONTUA ETAPAKA

Irigarritasun Planaren etapa plana kudeatzeko interesgarria da etapaka egituratzea. Irigarritasun Planaren Eguneratzearen Bide Publikoetako Ekimen Planaren aurrekontua ondorengo etapetan egituratzen da:

	Gauzatze Materialaren Aurrekontua	Azken Aurrekontua
Lehentasunak	2.303.839,00 €	3.512.432,94 €
Ondorengo Faseak	4.380.804,00 €	6.678.973,78 €
GUZTIRA	6.684.643,00 €	10.191.406,72 €

9.2.- IRISGARRITASUN PLANAREN AURREKONTU OROKORRA

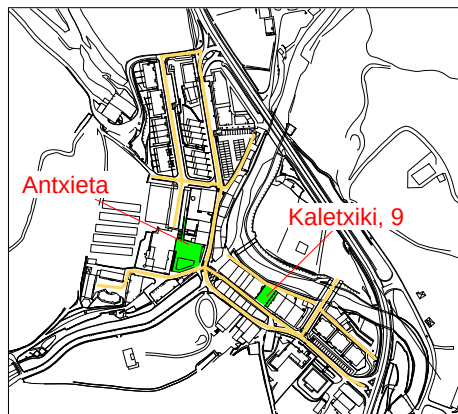
AZPEITiko Irisgarritasun Planaren Bide Publikoetarako Ekimen planaren barnean egin behar diren inbertsioen azken aurrekontua, irisgarritasun baldintza aproposenak bermatzeko, ondoren azaltzen dugu:

BIDE PUBLIKOA- IRISGARRITASUN PLANAREN AURREKONTUA	
<u>Gauzatze Materialaren Aurrekontua (G.M.A.)</u>	
LEHENTASUNAK	2.303.839,00 €
ONDORENGO FASEAK	4.380.804,00 €
Gauzatze Materialaren Aurrekontu osoa (G.M.A)	6.684.643,00 €
<u>Zerga Oinarria (Z.O.)</u>	
Proiektuen idazketa eta zuzendaritza (7%)	467.925,01 €
Etekin industrialak (6%)	401.078,58 €
Gastu Orokorrak (13%)	869.003,59 €
Zerga Oinarri osoa (Z.O.)	8.422.650,18 €
<u>Zergak</u>	
Balio Erantsiaren gaineko Zerga (B.E.Z.) 21%	1.768.756,54 €
Bide Publikorako Aurrekontu Osoa	10.191.406,72 €

BIDE PUBLIKOA- IRISGARritasun PLANAREN AURREKONTUA ETAPAKA

<u>Gauzatze Materialaren Aurrekontua (G.M.A.)</u>	<u>Lehentasunak</u>	<u>Ondorengoa</u>	<u>Totala</u>
Aurrekontu osoa	2.303.839,00 €	4.380.804,00 €	6.684.643,00 €
Gauzatze Materialaren Aurrekontu Osoa	2.303.839,00 €	4.380.804,00 €	6.684.643,00 €
<u>Zerga Oinarria (Z.O.)</u>			
Proiektuen idazketa eta zuzendaritza (%7)	161.268,73 €	306.656,28 €	467.925,01 €
Etekin Industrialak (%6)	138.230,34 €	262.848,24 €	401.078,58 €
Gastu Orokorrak (%13)	299.499,07 €	569.504,52 €	869.003,59 €
Zerga Oinarri osoa (Z.O.)	2.902.837,14 €	5.519.813,04 €	8.422.650,18 €
<u>Zergak</u>			
Balio Erantsiaren gaineko Zerga (B.E.Z) % 21	609.595,80 €	1.159.160,74 €	1.768.756,54 €
Azken Aurrekontu Osoa	3.512.432,94 €	6.678.973,78 €	10.191.406,72 €

Oharra: proiektuak idatzi eta zuzentzeari dagokion ehunekoa gauzatu beharreko obraren gauzatze materialaren aurrekontuaren % 7 dela kalkulatu da. Hala ere, komeni da ohartaraztea ehuneko hori ez dela finkoa, eta ez dagoela inongo arauen bidez edo kontratatutako teknikari posibleen elkargo profesionalaren bidez ezarrita. Gehitu bada, kontuan hartu beharreko kopurua delako da, baina adierazi behar dugu ehunekoa alda daitekeela.

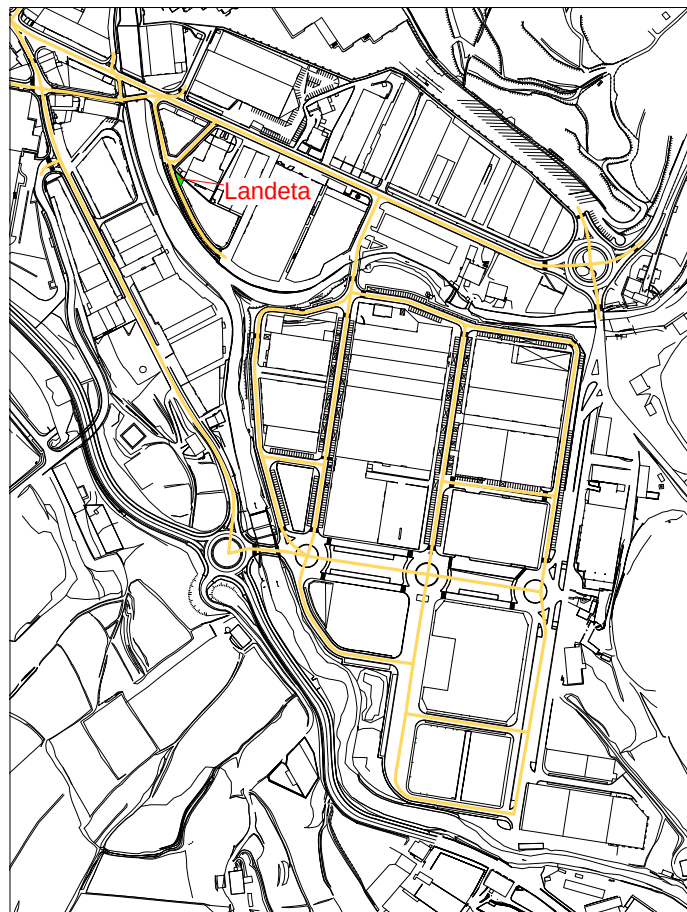
URRESTILLA

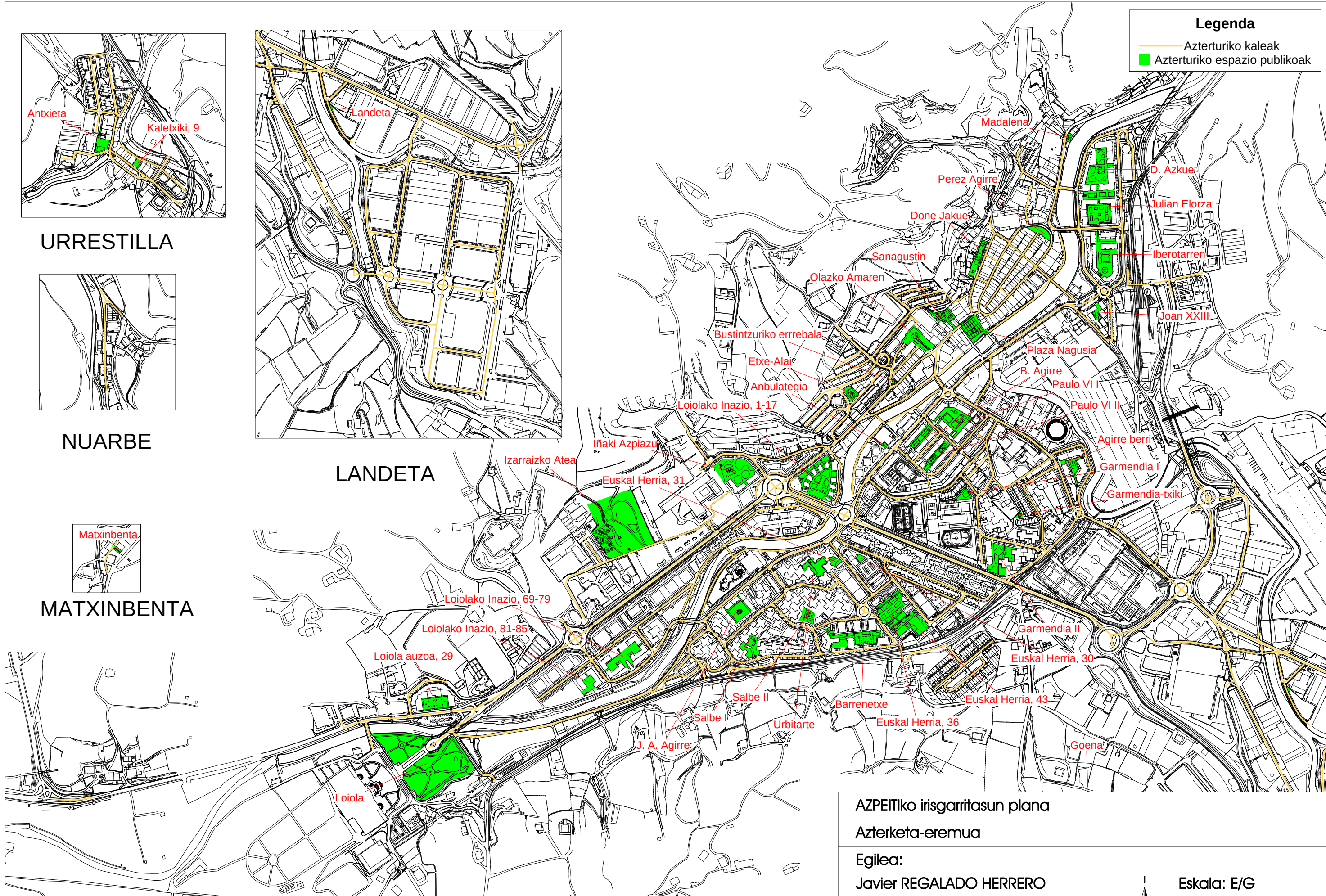
NUARBE

MATXINBENTA

LANDETA

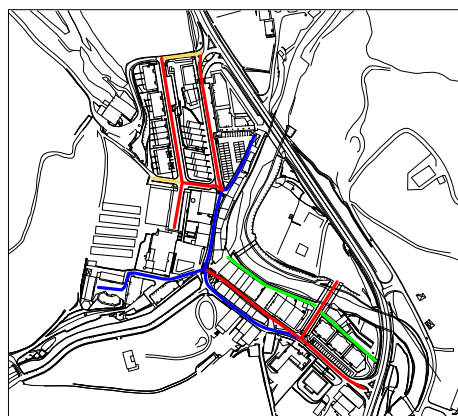
AZPEITIKO Irisgarritasun plana

Azterketa-eremua

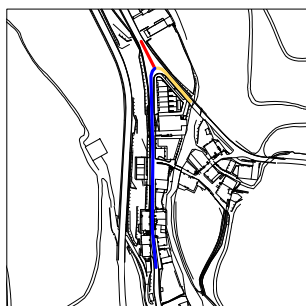
Egilea:
Javier REGALADO HERRERO
2021eko Uztaila

Eskala: E/G
Planoa: 01

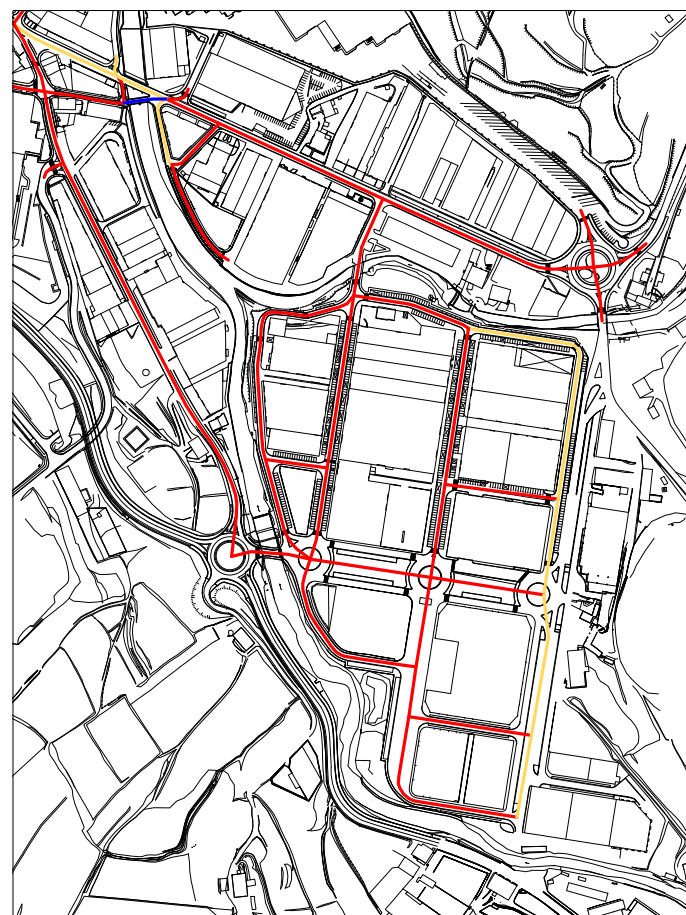
URRESTILLA

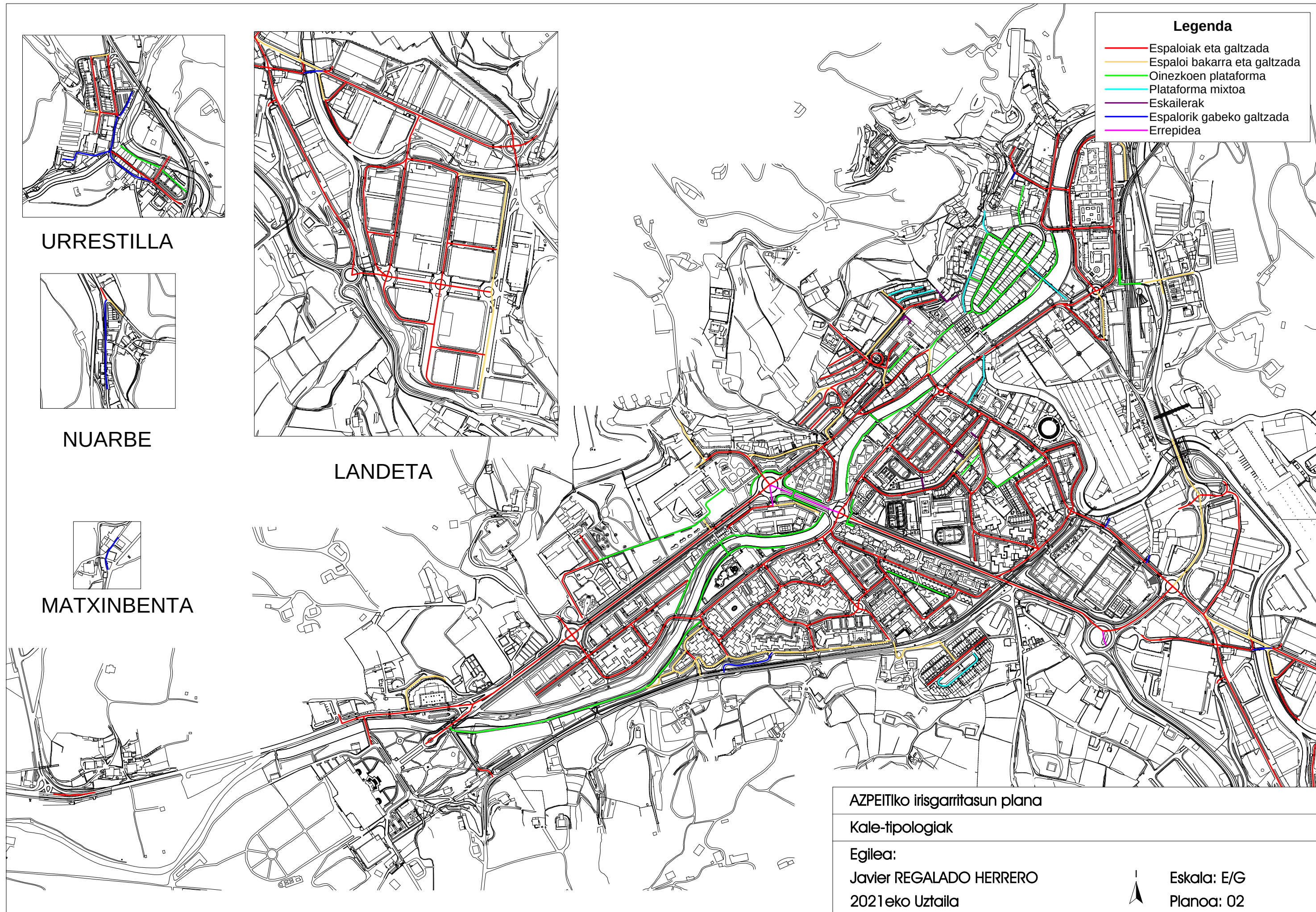
NUARBE

MATXINBENTA

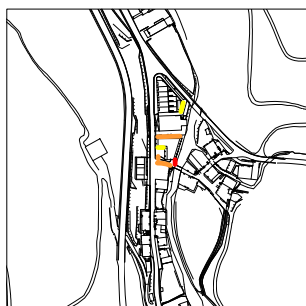

LANDETA

URRESTILLA

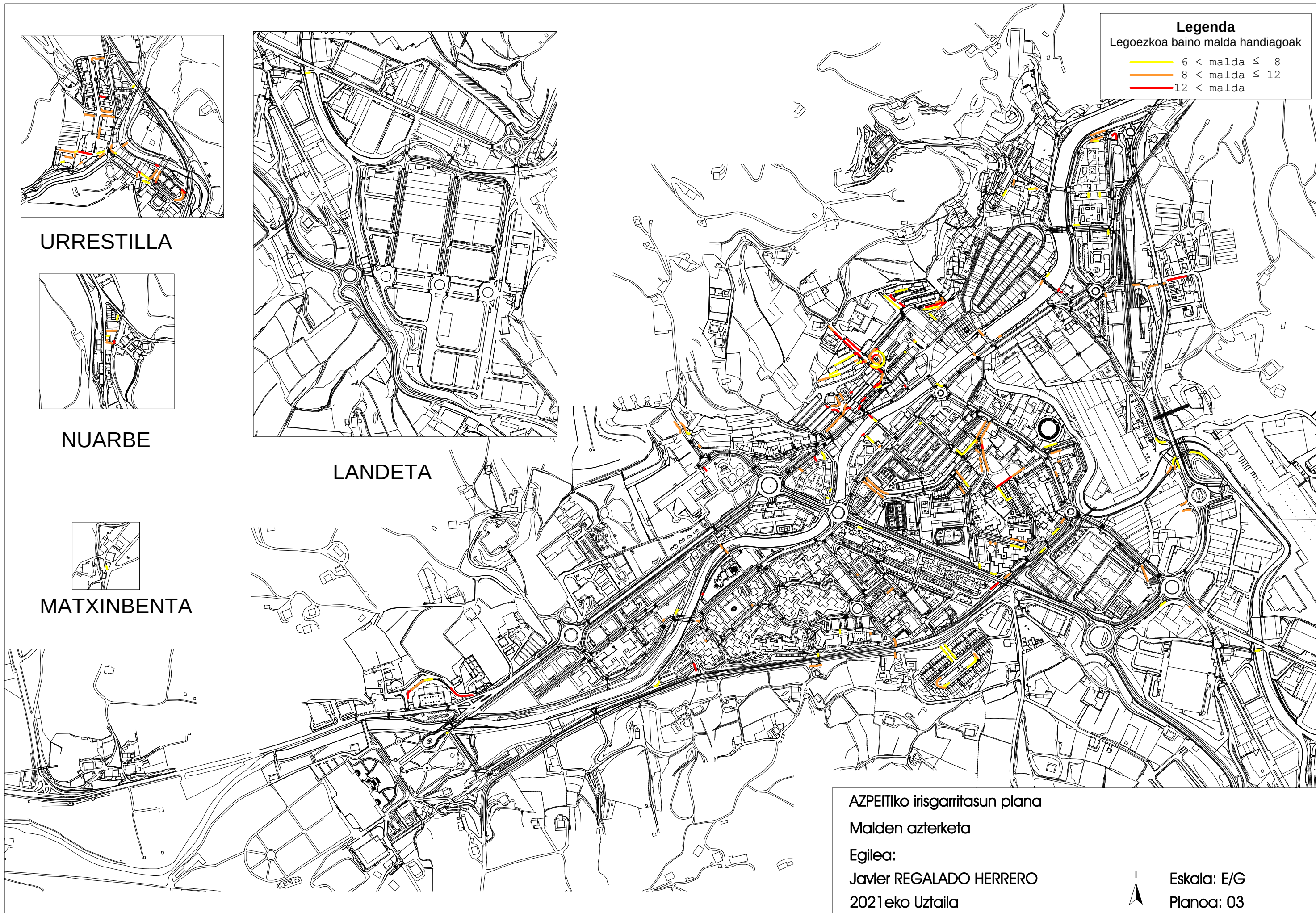
NUARBE

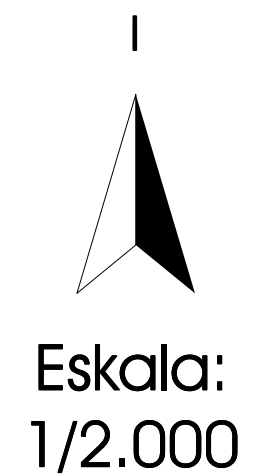
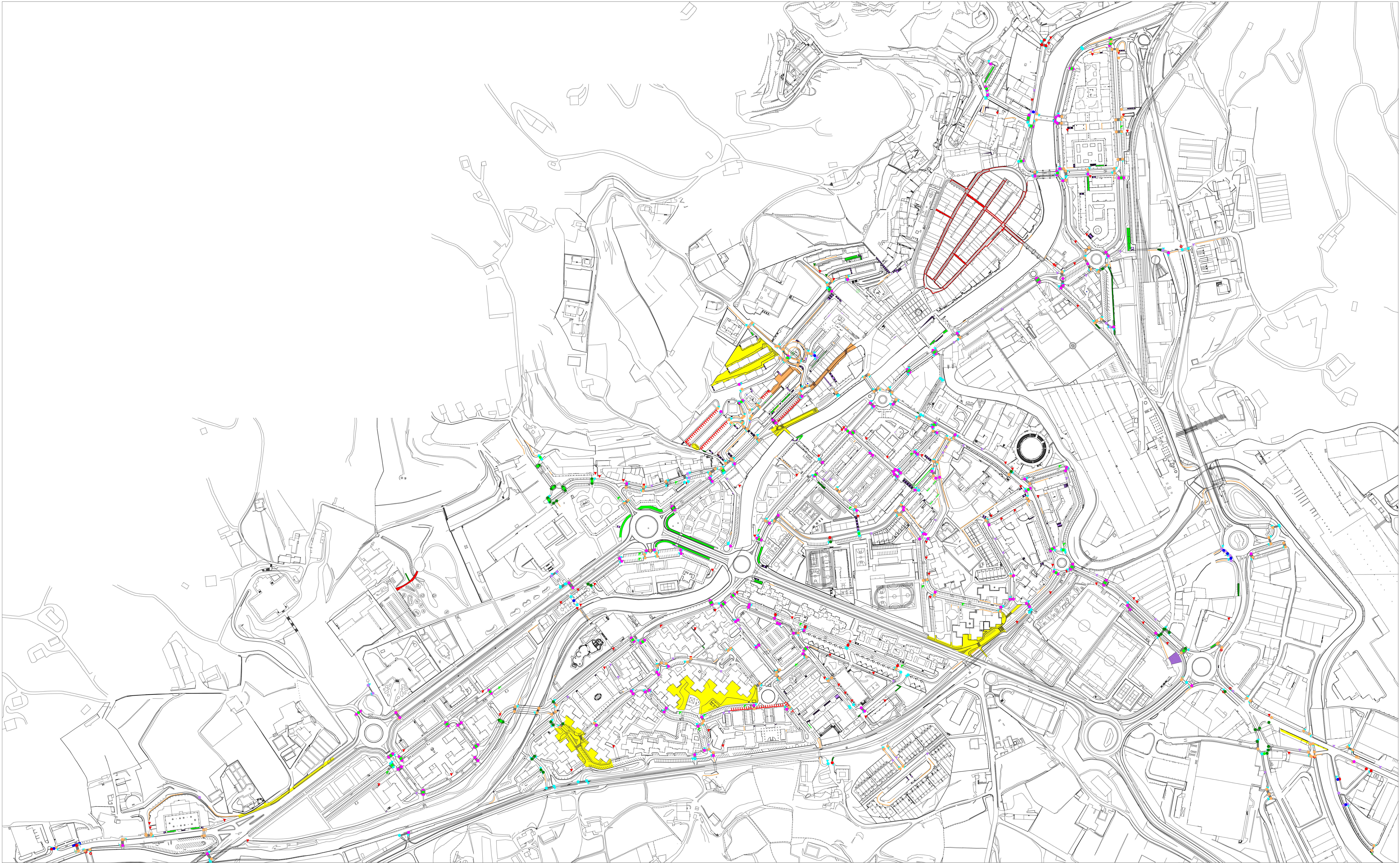

MATXINBENTA

LANDETA

OINEZKOEN IBILBIDEAK

- Zoladura jarzea/berritzea
- Espaloia eraikitzea/berreraikitzea
- Ibilgailuentzako ibia berreraikitzea
- Espaloia zabaltzea
- Plataforma bakarra eraikitzea
- Espaloia eraistea
- Urbanizazio berriko eremua
- Edukiontzien eremurako sarbidea

OINEZKOEN IBIAK

- Esku-hartzerik gabeko ibia
- Ukimen-zoladuren ordezkapena
- Zoladura jarzea
- Ibia berreraikitzea
- Ibia eraikitzea lehendik dagoen pasabidean
- Ibia eraikitzea proposaturiko pasabidean
- Zebra-bidea pintatzea
- Gaitzada goratutako pasabidea

OINEZKOENTZAKO SEMAFOROAK

- Esku-hartzerik gabeko semaforoa
- Semaforoa lekuz aldatzea
- Semaforoa lekuz aldatzea
- Semaforoa tokiz aldatu eta soinua jarzea
- Oinezkoentzako semaforoa jarzea

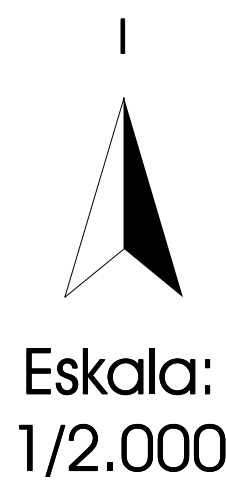
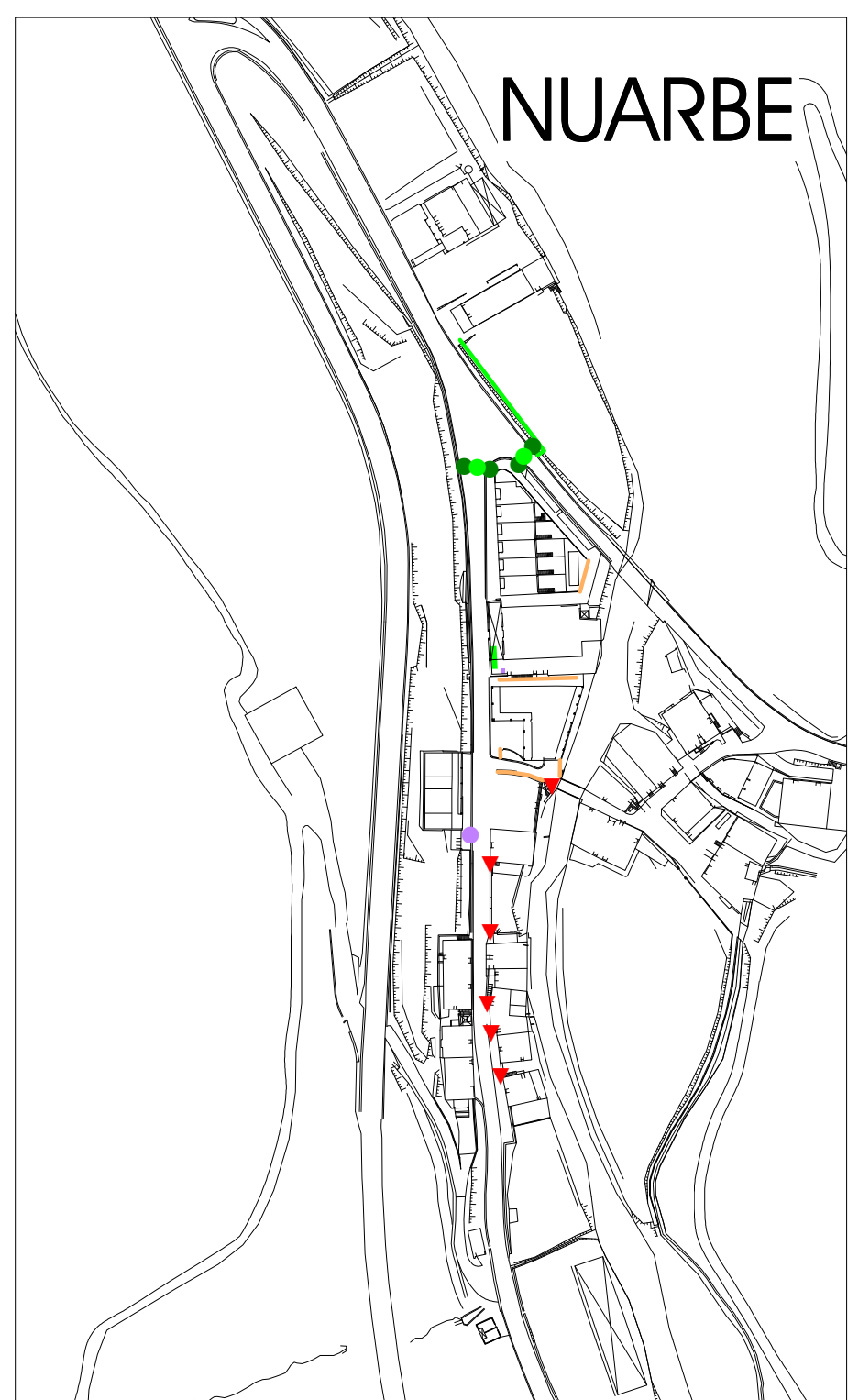
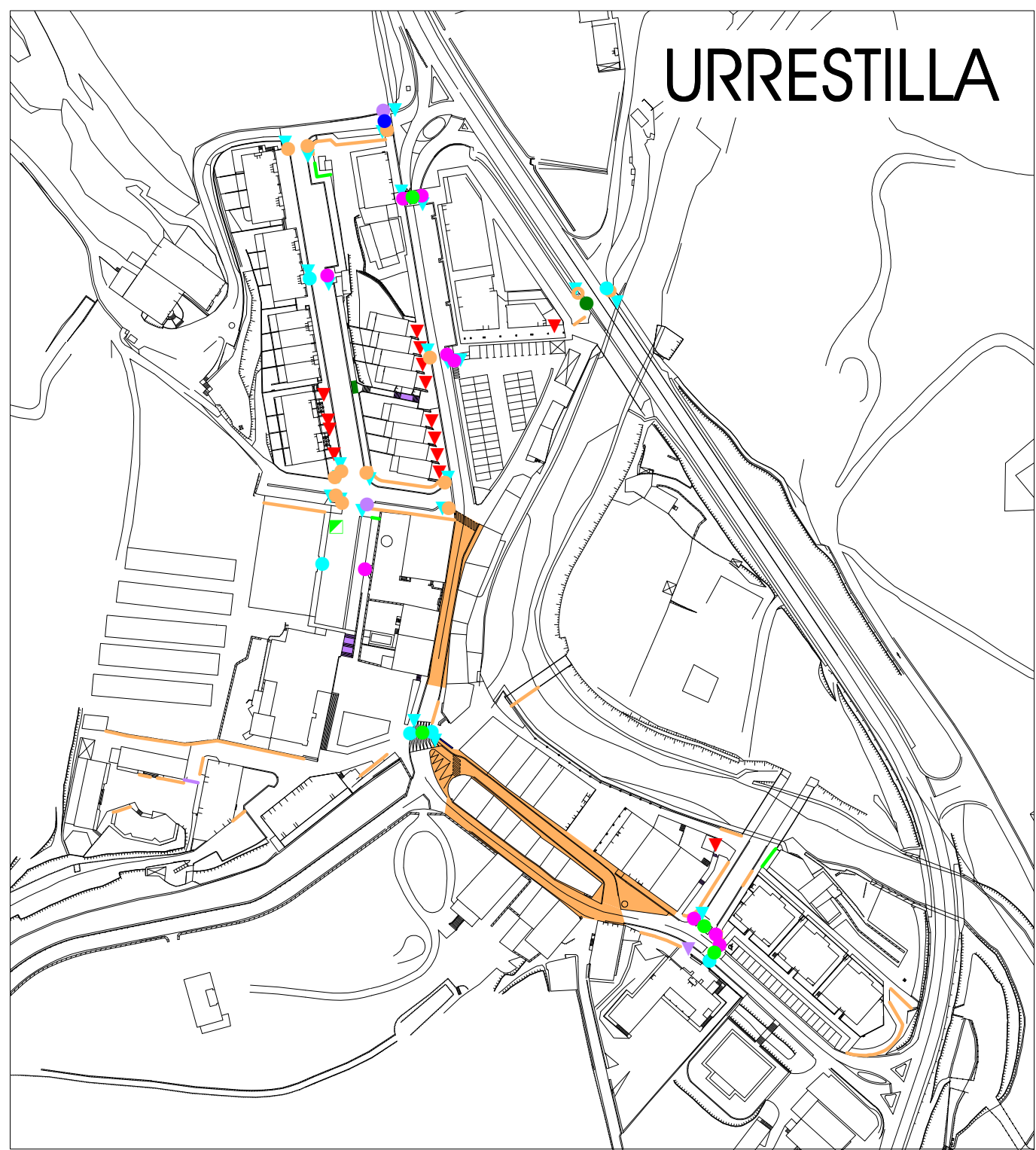
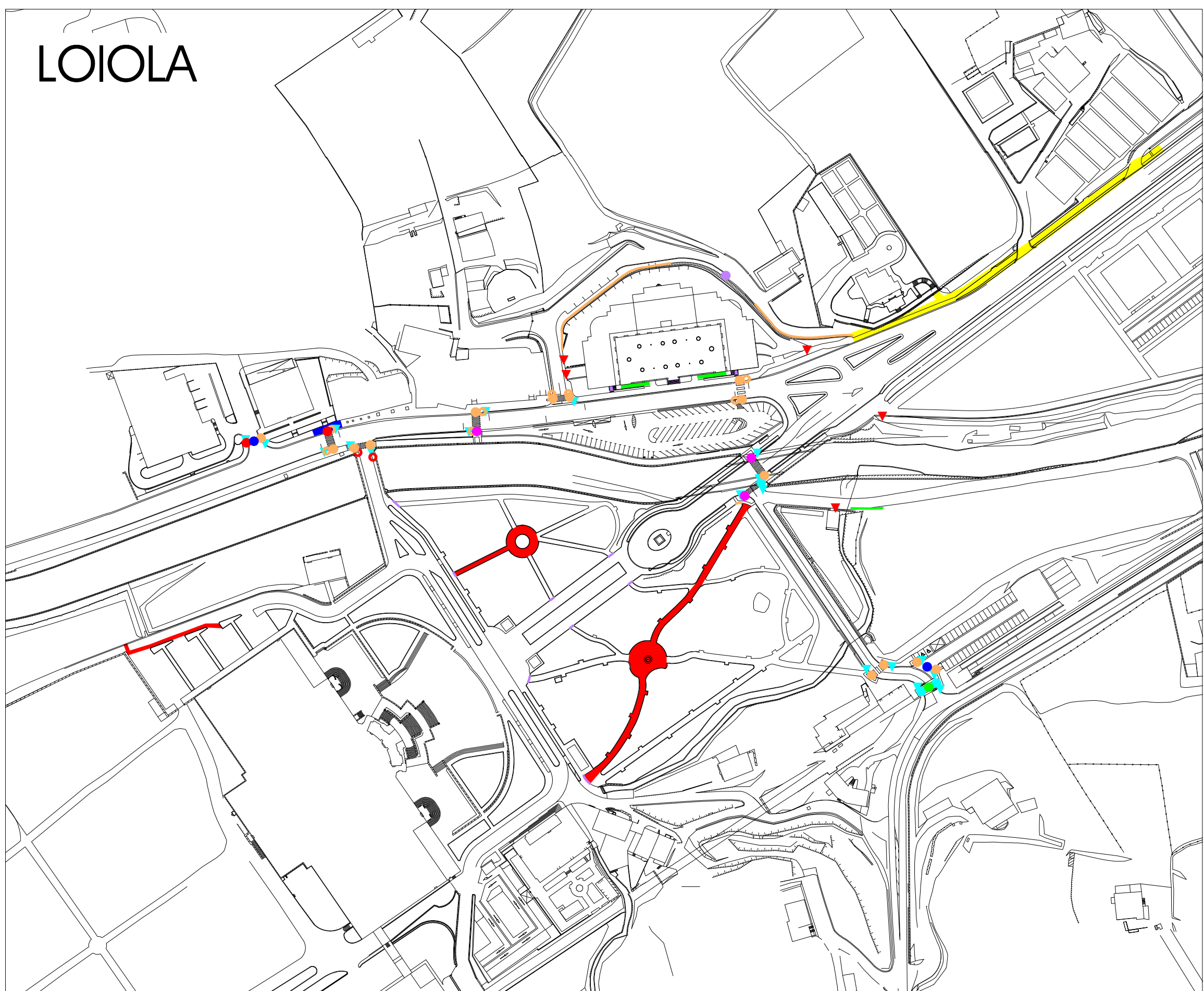
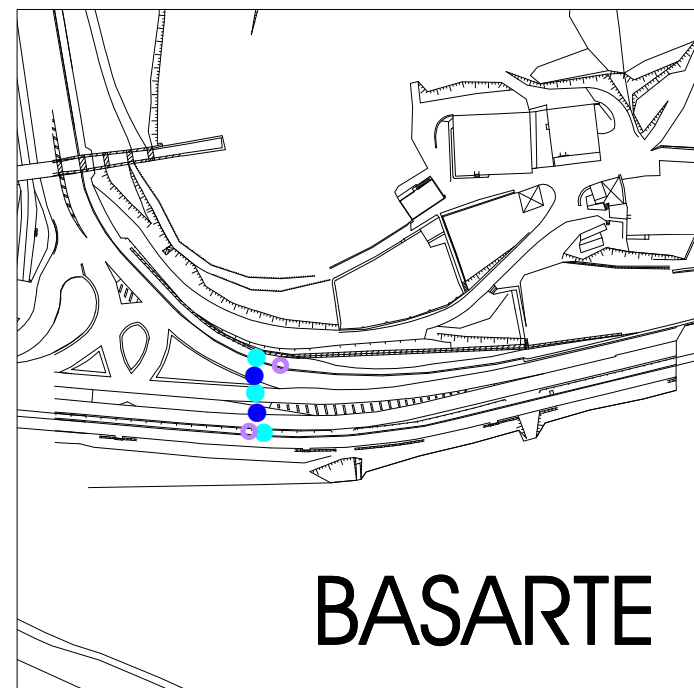
JARRAITASUN GABEZIAK

- Eskailera egokitzea
- Maila bakarreko eskailera kentzea
- Arrapala egokitzea
- Arrapala eraikitzea/berreraikitzea
- Lehendik dagoen hiri-igogailua
- Eraikitzen ari diren hiri-igogailua

LAGUNTZA ETA/EDO SEGURTASUNA

- Eskudela jarzea
- Baranda jarzea
- Arrikuak (edo obrak) zoladuran adieraztea
- Oinezkoen pasabideari dagokion seinalea jarzea
- Oinezko eremuaren sarreran seinalea jarzea
- Bidegorriarekiko bidegurutzea

Irugarritasun plana:
AZPEITIA
URBANIZAZIO ELEMENTUEI
BURUZKO ESKU-HARTZEAK (1/2)
Egilea:
Javier REGALADO HERRERO
Data: 2.021eko Uztaila
Planoa: 04

Eskala:
1/2.000

OINEZKOEN IBILBIDEAK

- Zoladura jartzea/berritzea
- Espaloia eraikitzea/berreraikitzea
- Ibilgailuentzako ibia berreraikitzea
- Espaloia zabaltzea
- Plataforma bakarra eraikitzea
- Espaloia eraistea
- Urbanizazio berriko eremua
- Edukiontzien eremurako sarbidea

OINEZKOEN IBIAK

- Esku-hartzerik gabeko ibia
- Ukimen-zoladuren ordezkapena
- Zoladura jartzea
- Ibia berreraikitzea
- Ibia eraikitzea lehendik dagoen pasabidean
- Ibia eraikitzea proposaturiko pasabidean
- Zebra-bidea pintatzea
- Galtzada goratuko pasabidea

OINEZKOENTZAKO SEMAFOROAK

- Esku-hartzerik gabeko semaforoa
- Semaforoa lekuz aldatzea
- Semaforoa lekuz aldatzea
- Semaforoa tokiz aldatu eta soinua jartzea
- Oinezkoentzako semaforoa jartzea

JARRAITASUN GABEZIAK

- Eskailera egokitzea
- Maila bakarreko eskailera kentzea
- Arrapala egokitzea
- Arrapala eraikitzea/berreraikitzea
- Lehendik dagoen hiri-igogailua
- Eraikitzen ari diren hiri-igogailua

LAGUNTZA ETA/EDO SEGURTASUNA

- Eskudela jartzea
- Baranda jartzea
- Arriskuak (edo obrak) zoladuran adieraztea
- Oinezkoen pasabideari dagokion seinalea jartzea
- Oinezko eremuaren sarreran seinalea jartzea
- Bidegorriarekiko bidegurutzea

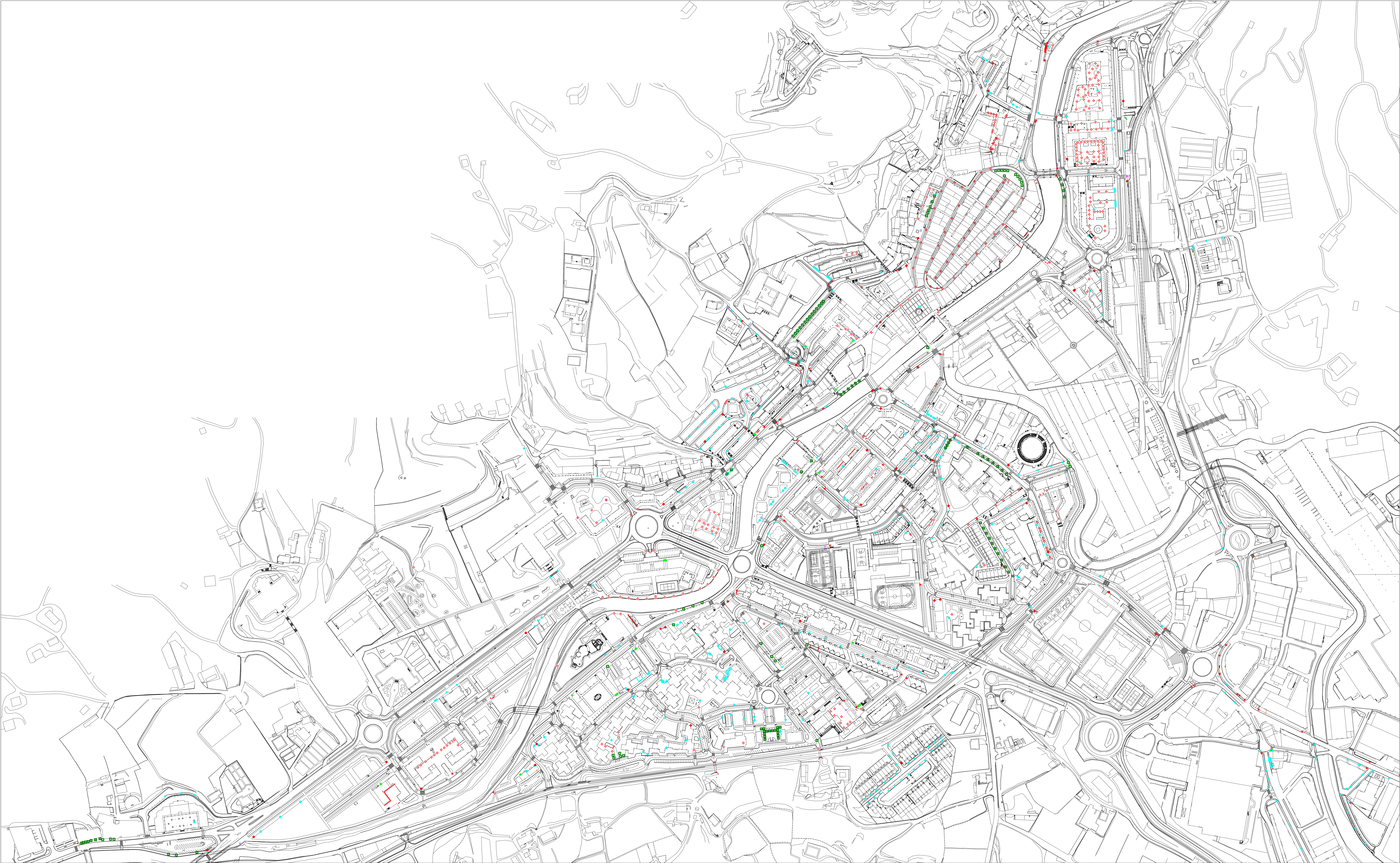
Irugarritasun plana:
AZPEITIA

URBANIZAZIO ELEMENTUEI
BURUZKO ESKU-HARTZEAK (2/2)

Egilea:
Javier REGALADO HERRERO

Data: 2.021eko Uztaila

Planoa: 05

HIRI-ALTZARIAK

- Eserlekua
- Zakarrontzia
- Edukinontzia
- Lurperatutako edukinontzia
- Informazio-panela
- Bizikleta aparkalekua

ZERBITZUAK

- Postontzia
- Telefono kabina
- Taxien telefonoa
- TAO makina
- Komun publikoa (kabina)
- Kioskoa
- Terraza-mahaiak

ELEMENTU BERDEAK

- Zuhaitz-txorkoa
- Jardinera
- Elementu apaingarria

TRAFIKO ELEMENTUAK

- Mutloia
- Trafikoarentzako seinalea
- Trafikoarentzako semaforoa
- Autobus geltokiko zutaina
- Markesina

INSTALAZIOAK

- Kale-argia
- Konexiodun zutaina
- Konexiorik gabeko zutaina
- Instalazioen armairua
- Iturria
- Sute-ahoa

SANEAMENDUA

- Sareta aldatzea
- Sareta lineala aldatzea
- Sareta lineala jarzea

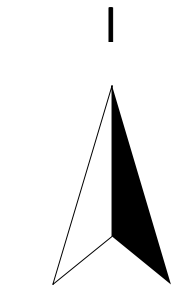
Irisgarritasun plana:
AZPEITIA

HIRI-ALTZARIEI
BURUZKO ESKU-HARTZEAK (1/2)

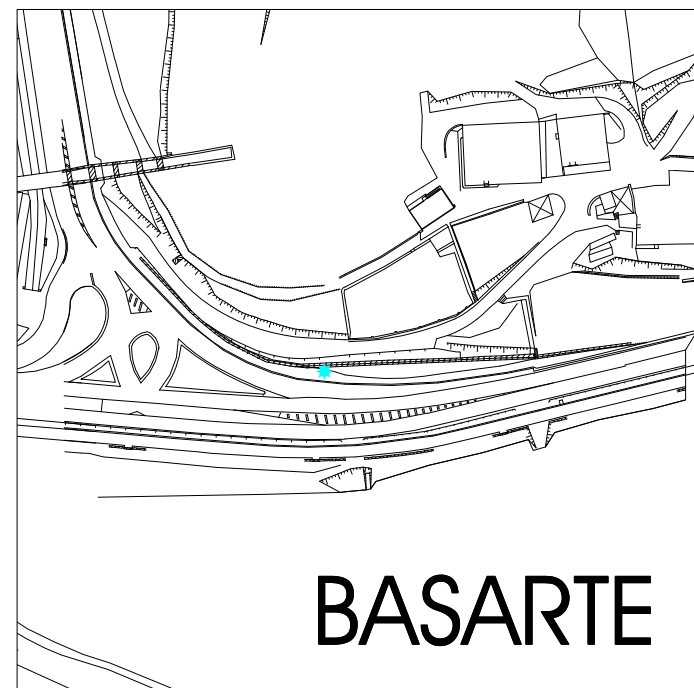
Egilea:
Javier REGALADO HERRERO

Data: 2.021eko Uztaila

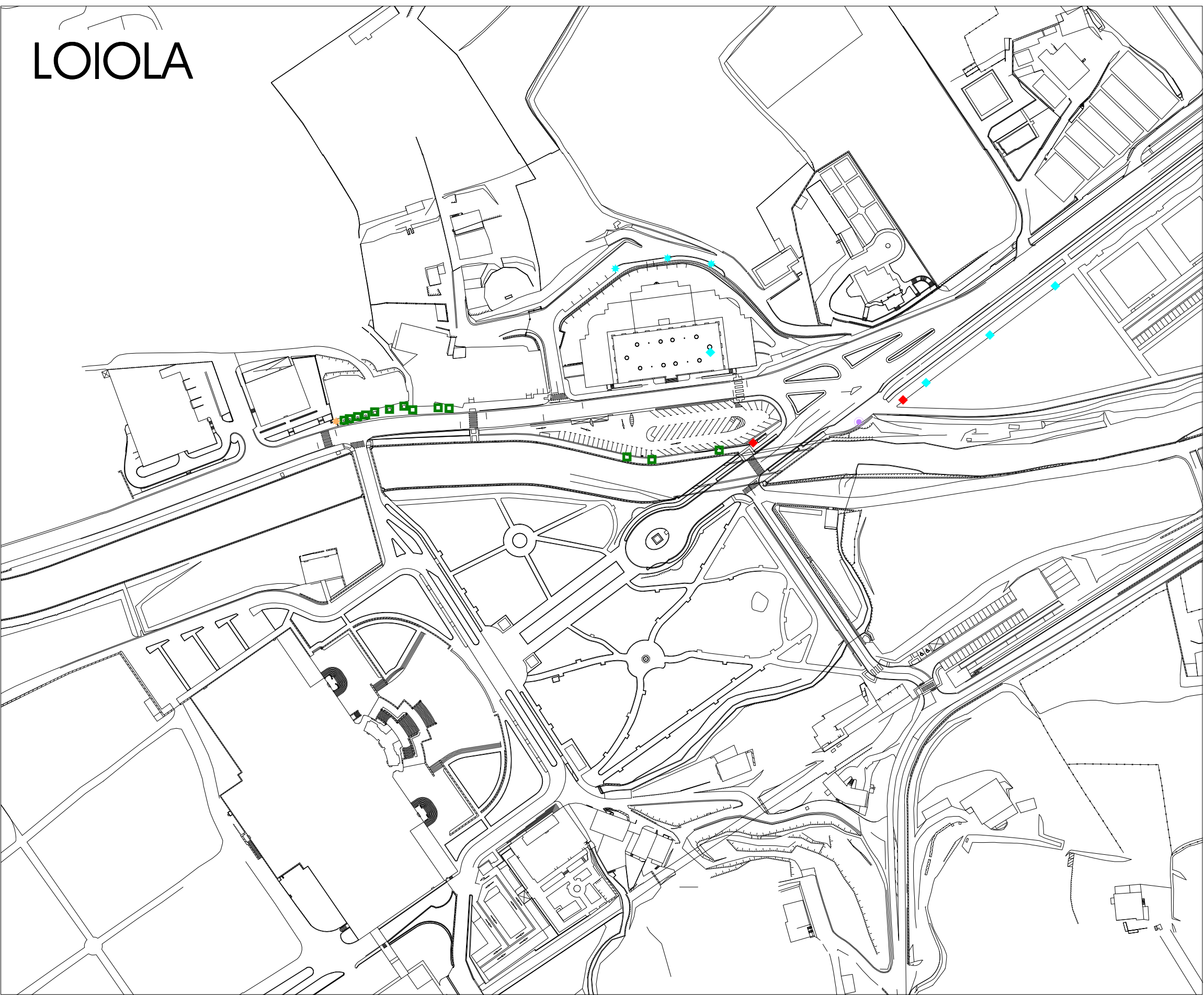
Planoa: 06

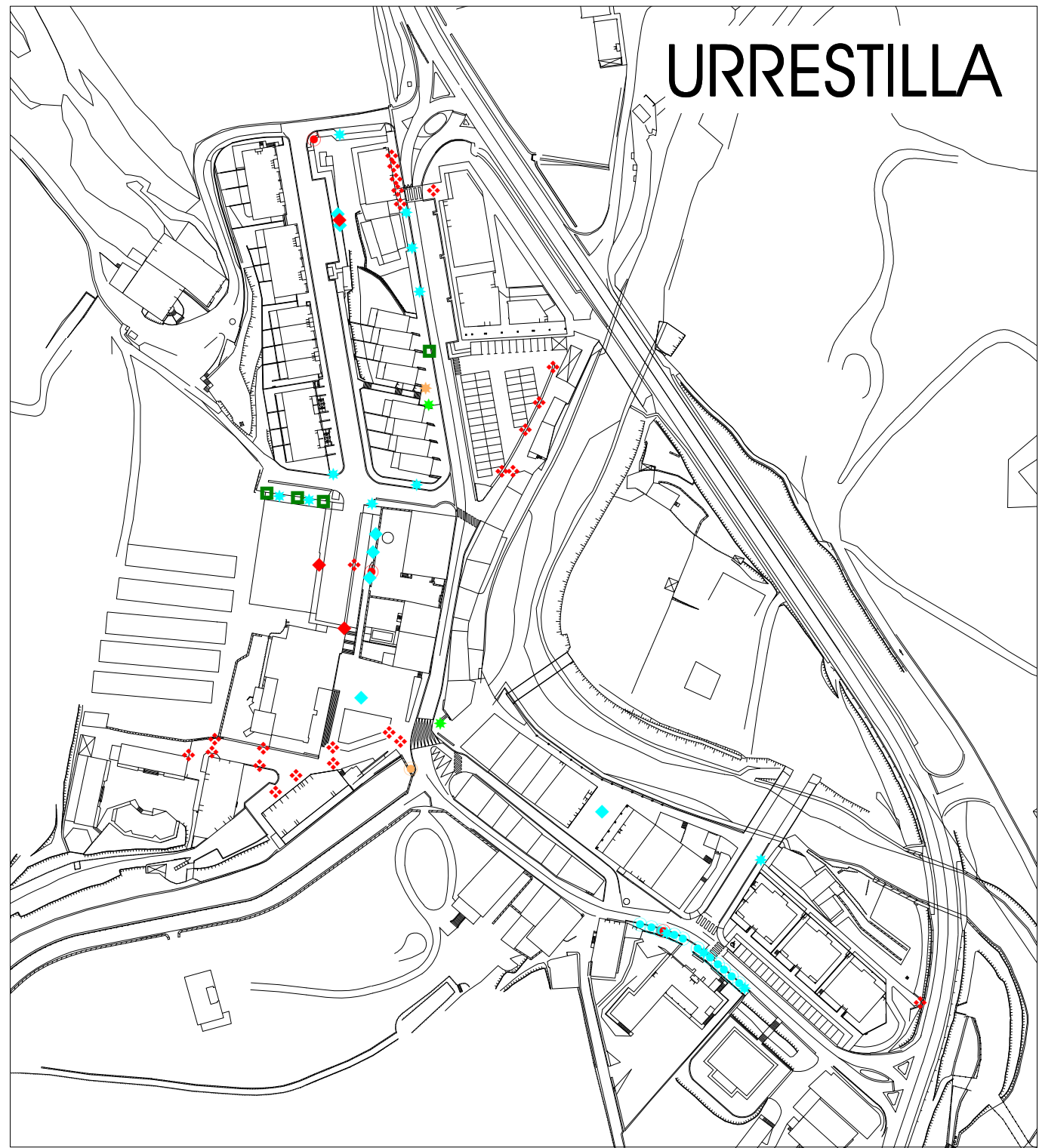
Eskala:
1/2.000

BASARTE

LOIOLA

URRESTILLA

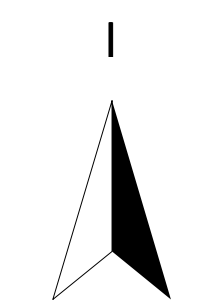
NUARBE

MATXINBETA

LANDETA

Eskala:
1/2.000

HIRI-ALTZARIAK

- Eserlekua
- Zakarrontzia
- Edukinontzia
- Lurperatutako edukinontzia
- Informazio-panela
- Bizikleta aparkalekua

ZERBITZUAK

- Postontzia
- Telefono kabina
- Taxien telefonoa
- TAO makina
- Komun publikoa (kabina)
- Kioskua
- Terraza-mahaiak

ELEMENTU BERDEAK

- Zuhaitz-txorkoa
- Jardinera
- Elementu apaingarria

TRAFIKO ELEMENTUAK

- Mutloia
- Trafikoarentzako seinalea
- Trafikoarentzako semaforoa
- Autobus geltokiko zutaina
- Markesina

INSTALAZIOAK

- Kale-argia
- Konexiodun zutaina
- Konexiorik gabeko zutaina
- Instalazioen armairua
- Iturria
- Sute-ahoa

SANEAMENDUA

- Sareta aldatzea
- Sareta lineala aldatzea
- Sareta lineala jarzea

Irigarritasun plana:

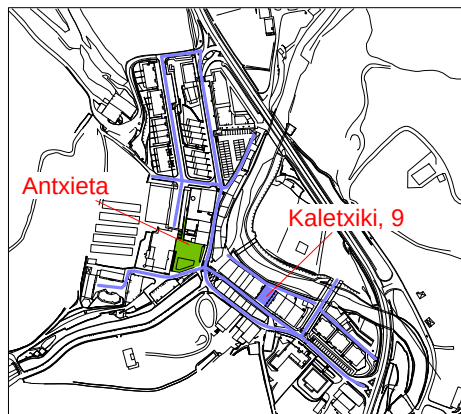
AZPEITIA

HIRI-ALTZARIEI
BURUZKO ESKU-HARTZEAK (2/2)

Egilea:
Javier REGALADO HERRERO

Data: 2.021eko Uztaila

Planoa: 07

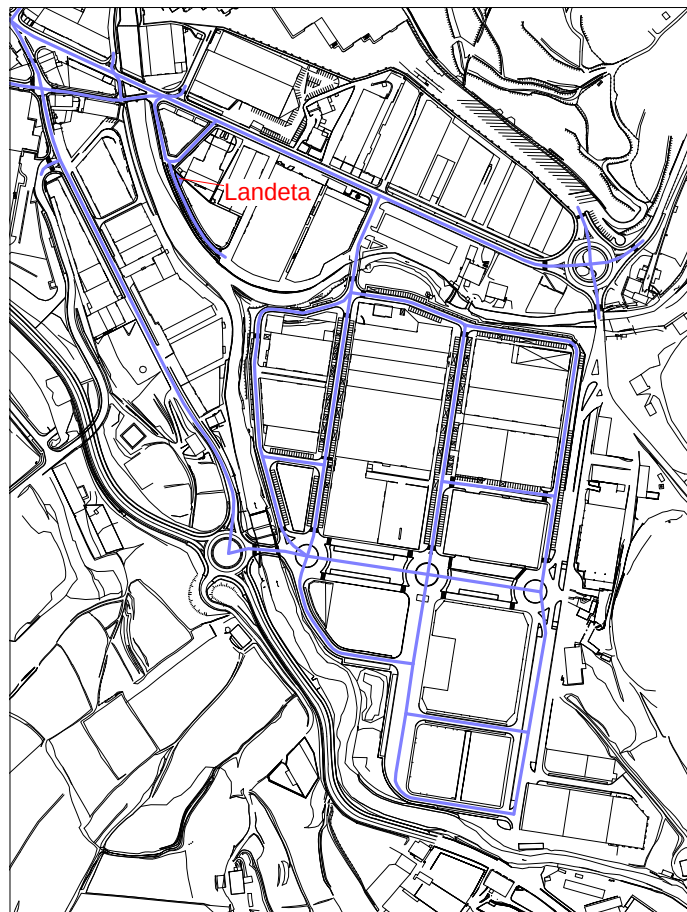
URRESTILLA

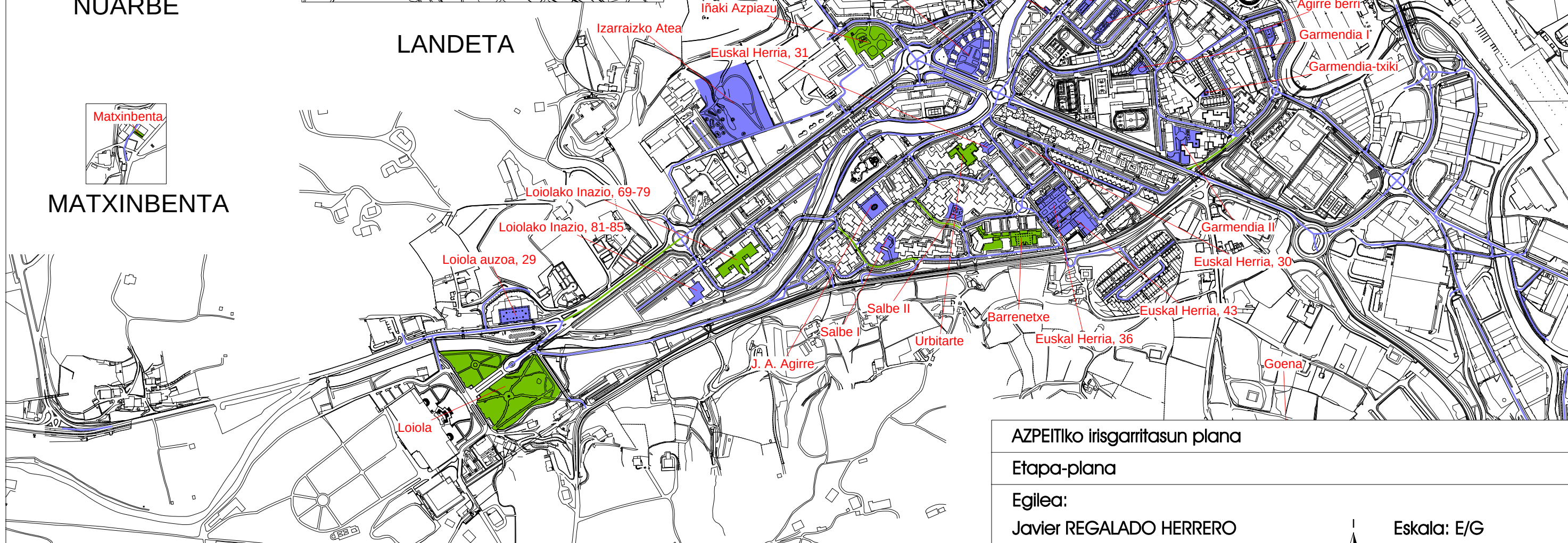
NUARBE

MATXINBENTA

LANDETA

Legenda

- Lehentasunak
- Ondorengo faseak

AZPEITIKO irisgarritasun plana

Etap-a-plana

Egilea:

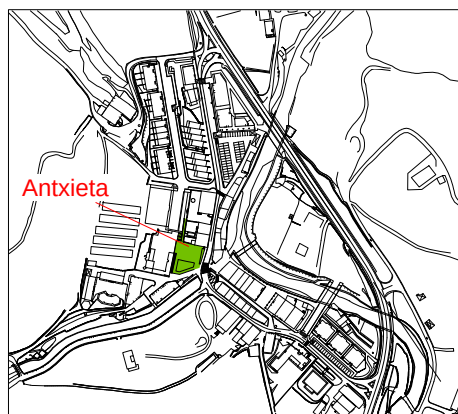
Javier REGALADO HERRERO

2021eko Uztaila

Eskala: E/G

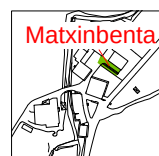
Planoa: 08

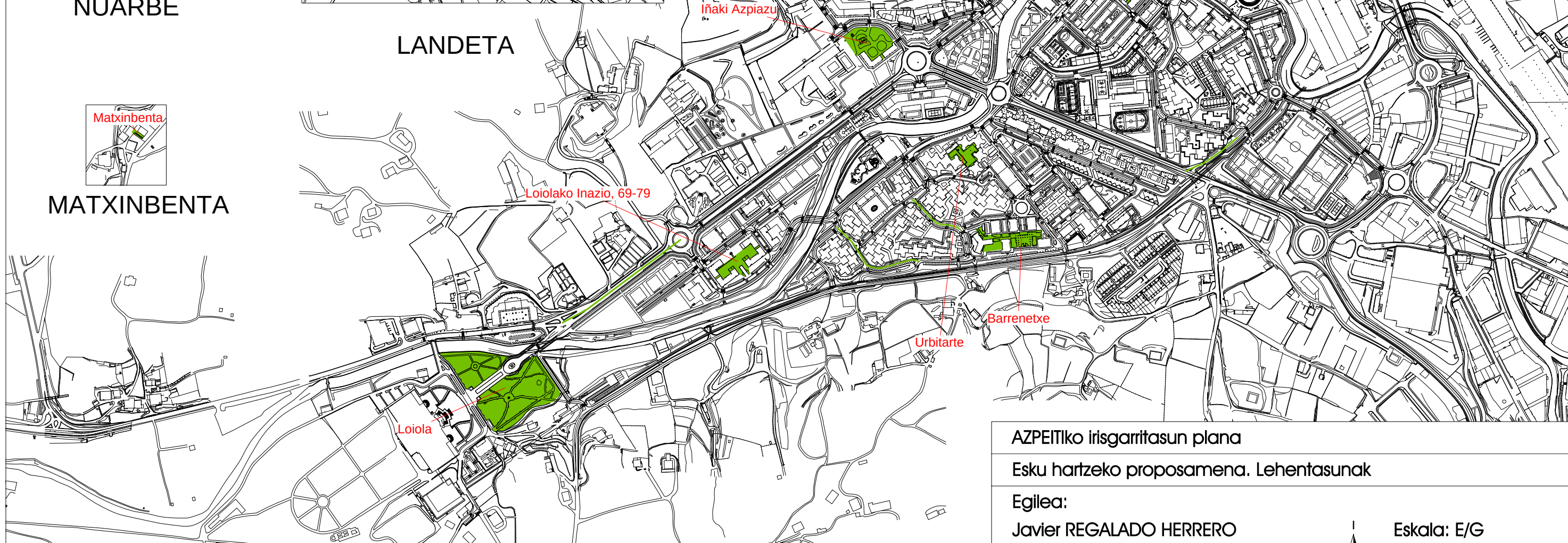
URRESTILLA

NUARBE

MATXINBENTA

AZPEITiko irisgarritasun plana

Esku hartzeko proposamena. Lehentasunak

Egilea:

Javier REGALADO HERRERO

2021eko Uztaila

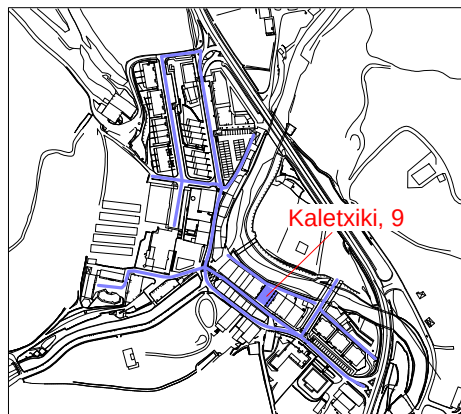
Legenda

— Lehtiasunak

Eskala: E/G

Planoa: 09

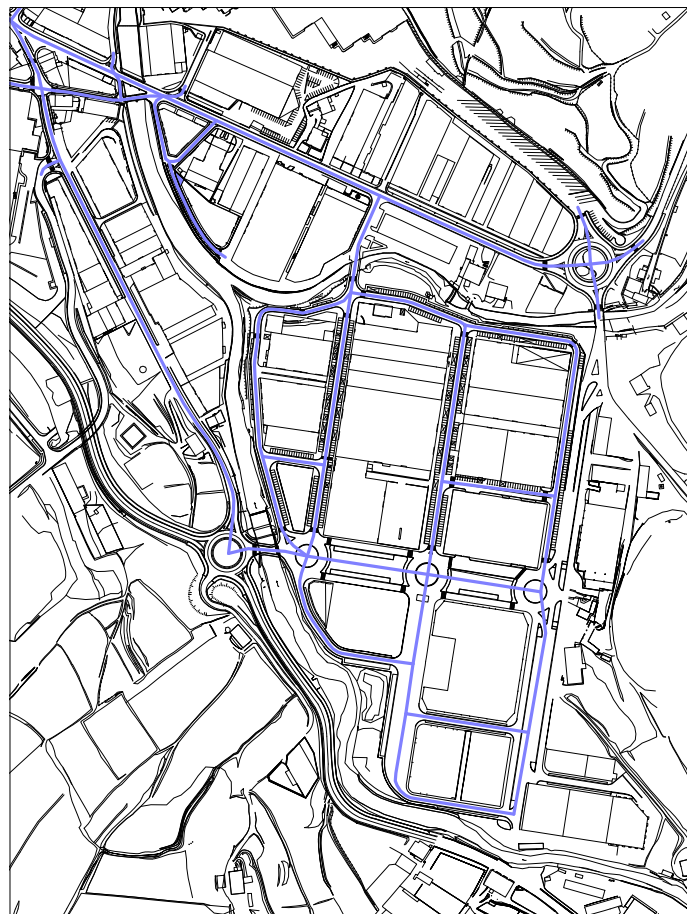
URRESTILLA

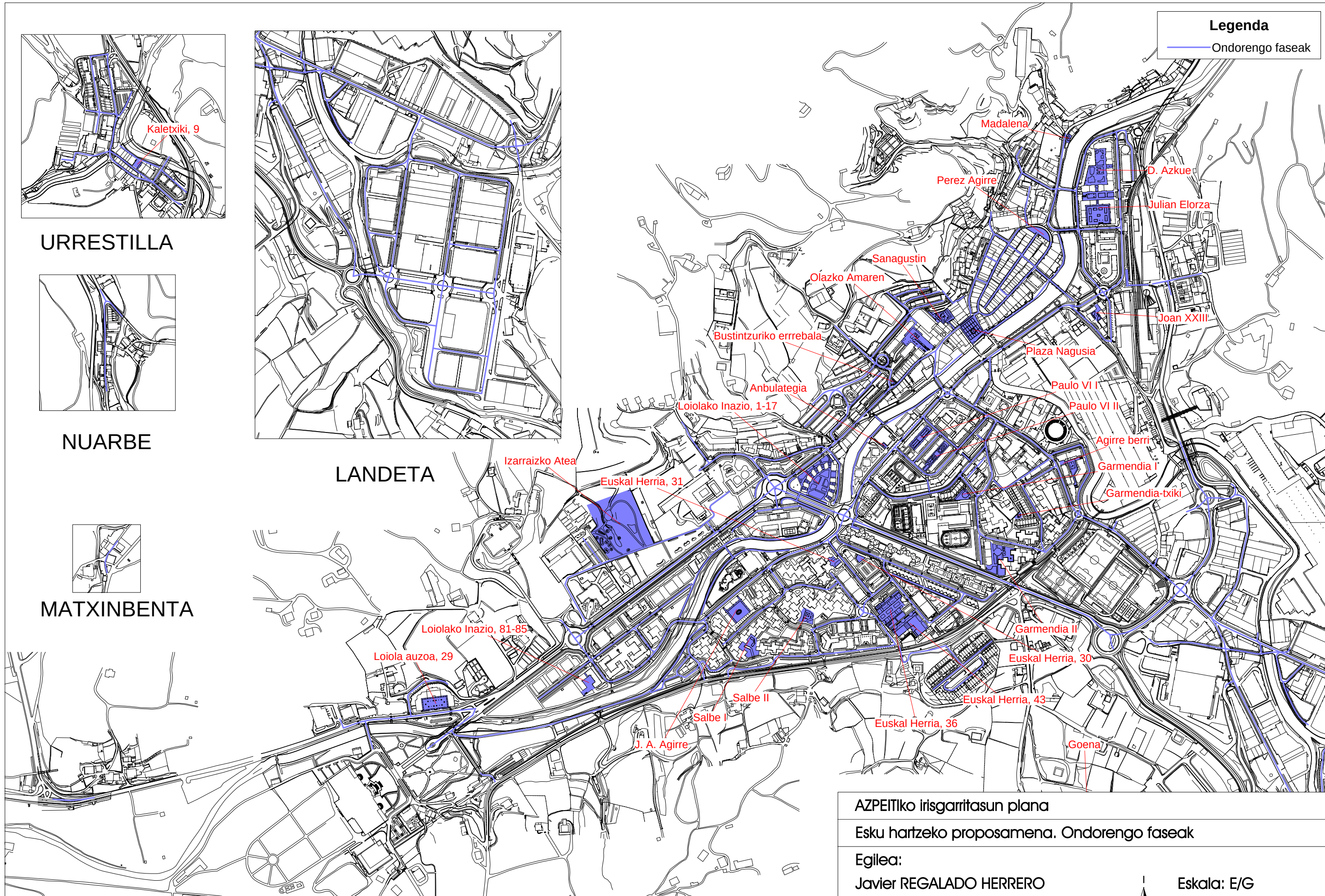
NUARBE

MATXINBENTA

LANDETA

Legenda

— Ondorengo faseak

AZPEITIKO Irisgarritasun plana

Esku hartzeko proposamena. Ondorengo faseak

Egilea:

Javier REGALADO HERRERO

2021eko Uztaila

Eskala: E/G

Planoa: 10